

ŠVP ZŠ
Fryšava pod Žákovou horou

Název dokumentu : ŠVP ZŠ Fryšava p. Ž. horou

Název školy : Základní škola a mateřská škola
Fryšava pod Žákovou horou,
příspěvková organizace

Adresa : Fryšava pod Žákovou horou 100,
59204

Ředitelka : Mgr. Hana Štůlová

Telefon : 702192472

E-mail : hana.stulova@skola-frysava.cz

Web : www.skola-frysava.cz

IČO : 70990263

IZO : 600130410

Koordinátor ŠVP : Mgr. Hana Štůlová

Zřizovatel : Obec Fryšava pod Žákovou horou 9,
592 04 Fryšava p. Ž. h.

IČ: 00294284

Platnost dokumentu: od 1. září 2022

Razítko a podpis ředitelky školy :

Obsah

Charakteristika školy.....	2
Charakteristika pedagogického sboru.....	3
Charakteristika žáků.....	3
Spolupráce s rodiči	3
Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	4
Výchovně vzdělávací strategie.....	4
Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	6
Začlenění průřezových témat.....	7
Rámcový učební plán.....	9
Poznámky k učebnímu plánu.....	10
Učební osnovy I. stupně - Český jazyk.....	10
Anglický jazyk.....	21
Matematika.....	25
Člověk a jeho svět.....	30
Informatika	43
Výtvarná výchova.....	45
Hudební výchova.....	48
Tělesná výchova.....	51
Pracovní činnosti.....	54
Hodnocení žáků.....	58

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme neúplná jednotřídní základní škola s 1. – 5. postupným ročníkem a nacházíme se v obci Fryšava pod Žakovou horou. Škola vzdělává 11 žáků, žáci jsou místní nebo dojíždějí z obce Kadov.

Vybavení školy

V budově školy jsou 2 třídy a školní kuchyň s jídelnou. Ve vedlejší budově funguje mateřská škola s 1 třídou.

Škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se velkou měrou podílejí také žáci a učitelé. Místnosti pro výuku jsou dostatečné, jsou vybavena funkčním, výškově nastavitelným nábytkem. Žáci mají k dispozici 5 notebooků, které jsou pravidelně využívány v různých předmětech. Všechny počítače mají připojení k internetu. Součástí školy je žákovská knihovna. Knihovna však nemá vlastní prostory a chybí čítárna. Škola má hygienické zázemí, šatnu, WC.

K pohybovým aktivitám žáci využívají prostory školy a obecní sportovní hřiště. Po dohodě s plně organizovanou školou v okolí, několikrát ročně navštěvují tělocvičnu. O přestávkách je možné využívat školní zahradu u školy, kde jsou odpočinková zákoutí a přístřešek.

Pro veřejná vystoupení, prostory školy, případně prostory kulturního domu Obce Fryšava pod Žakovou horou.

V době volna a přestávek mohou žáci pobývat ve všech prostorách školy vždy za dozoru vyučujících. K dispozici mají ve třídách várnice s čajem pro zajištění pitného režimu během dopoledne.

Všichni vyučující mají svoje zázemí v kabinetu v 1. poschodí, ve kterém je připojení ke školní síti a umístěna tiskárna s kopírkou. Pedagogové mají volný přístup na internet, společně mohou využívat i učitelskou a žakovskou knihovnu.

Materiální vybavení je zastaralé, neustále je obměňováno a doplňováno dle požadavků učitelů a finančních možností školy.

Kvalitního vybavení školy využívá pro svou činnost také zájmové kroužky, které při škole pracují pod vedením učitelů. Jde o kroužky s výtvarným, sportovním i vzdělávacím zaměřením.

Stravování je umožněno ve školní jídelně s vlastní kuchyní.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 4 členy.

Všichni učitelé jsou plně kvalifikováni.

Škola má družinu s jednou vychovatelkou.

Charakteristika žáků

Všichni žáci jsou místní nebo dojíždějí z obce Kadov. Vzděláváno je několik žáků s SPU z toho jeden s PO 2. stupně.

Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech, hlouběji se zabýváme environmentální problematikou, která je zařazena do průřezových témat většiny vyučovacích předmětů. Vzdělávací proces zaměřujeme velkou měrou na přírodu, výuku v přírodě, ve školní přírodní zahradě, kterou budujeme, mimoškolní aktivity a projektové dny zaměřujeme na pobyt v přírodě, její poznávání a péči o ni. Pořádáme také kulturní vystoupení u nás ve škole, několikrát ročně žáci navštěvují knihovnu a muzeum ve Žďáru nad Sázavou. Pravidelně se uskutečňuje několik zájezdů nebo exkurzí. Nejméně 2x ročně připravují žáci vystoupení pro rodiče spojené s výstavou svých výtvarných prací. Učitelé pořádají pro žáky různé akce - Mikulášskou nadílku, sportovní soutěže, Den Země a projektové dny k různým příležitostem, každým školním rokem prolíná celoroční projekt a podobně.

Všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitnění výuky a zlepšování prostředí ve škole tak, aby ve škole vznikalo příjemné klima. Postupně se snažíme maximálně začleňovat přírodní materiály do práce v jednotlivých předmětech a směřujeme žáky k přirozenému chování v přírodě a k péči o ni.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek a v době akcí pro veřejnost. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím měsíčního informačního letáku a místního plátku „Novinky“, do kterého pravidelně přispíváme. Dále

mohou nahlédnout do webových stránek školy. Možnost vzájemného předávání informací však hodláme i nadále rozšiřovat prostřednictvím e-mailů, apod.

Byla ustanovena Školská rada ze zástupců rodičů, obce a školy a schází se minimálně 2x za rok, vzájemně se informuje a řeší konkrétní záležitosti, schvaluje Výroční zprávu školy a školní řád, jehož součástí je klasifikační řád.

Úzce spolupracujeme s Obecním úřadem ve Fryšavě pod Žakovou horou i naší mateřskou školou.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV. Škola je místem, které by mělo žáky motivovat a vést k aktivnímu učení a řešení problémů za využití všech dostupných informačních zdrojů. Chceme v dětech rozvíjet zdravé sebevědomí, kritické myšlení a schopnost sebehodnocení. Zároveň bychom jim chtěli umožnit pozitivní prožitek z výsledků vlastní práce. Hlavní důraz klademe na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Zaměření právě na tyto činnosti umožní našim žákům lepší orientaci v současném světě a lepší uplatnění v budoucím studiu a životě. Naši žáci jsou schopni svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, porozumí (přiměřeně svému věku) globálním vztahům a spřízněnosti člověka s přírodou, environmentální výchova a návaznost na přírodu je jednou z priorit naší školy. Důležitý je také jejich soulad s obecně uznávanými mravními hodnotami a demokratickými občanskými principy. Na předním místě našeho zájmu stojí také výuka cizího jazyka - angličtiny, neboť pro jejich budoucí úspěšný profesní život je znalost světového jazyka naprosto nezbytná. Neodmyslitelnou součástí výuky je také zvládnutí základů výpočetní techniky a využití komunikačních a informačních technologií.

Výchovně vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, vedou k samostatnosti, tvořivosti, vzájemné úctě a toleranci, k rozvoji komunikativních dovedností a spolupráce, učí žáka, jak se učit. K dosažení těchto cílů budeme využívat především těchto výchovně vzdělávacích strategií: frontální výuka, výklad, skupinová práce, individuální práce, diskuse, pozorování, projekt, práce v terénu, sběr a třídění informací, exkurze, výlety, prezentace, dramatizace, hra apod.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání.

- Během výuky klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, jejich porovnávání a třídění
- Vést žáky k sebehodnocení
- Individuálním přístupem k žákům maximalizovat jejich šanci prožít úspěch
- Umožnit žákům realizovat jejich vlastní nápady, podněcovat jejich tvořivost, chuť experimentovat
- Podněcovat v žácích zájem o přírodu, životní prostředí a jeho ochranu
- Účastnit se různých soutěží
- Zadávat žákům zajímavé domácí úkoly

- Používat terminologii a symboliku, využívat návodů a schémat
- Zvyšovat efektivitu učení používáním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Hledat různá řešení problému, svoje řešení si obhájit, zkontrolovat, najít chyby a odstranit je
- Používat netradiční úlohy
- Motivovat žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- Zdokonalovat kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, umět vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat a propojovat.
- Citlivě vést žáky k propojení výuky a přírody, využívat prostředí přírodní zahrady, okolí školy, otevřené přírody k hledání odpovědí na různé otázky
- Projektových dnů využívat k logickému řešení problémů
- Zapojovat se do různých soutěží
- Vést žáky k převzetí zodpovědnosti za svoje rozhodnutí, k vytrvalosti, nenechat se odradit případným neúspěchem
- Naučit žáky vyhledávat víc možností řešení a vybírat nejvhodnější, aplikovat osvědčené postupy pro řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

- Učit žáky vhodně komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- Ukázat žákům, jak obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, domluvit se při skupinové práci, sportovní hře apod.
- Ke komunikaci a informovanosti ve škole www stránky
- Učit žáky umět prezentovat otázky environmentální výchovy, ochrany přírody.
- Podporovat přátelské vztahy ve třídách
- Organizovat projekty, ve kterých spolupracují děti různých věkových skupin
- Vést žáky k používání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Naučit se vstupovat do diskuze, řídit ji, prezentovat svoje názory, přesvědčit o nich své oponenty
- Prezentovat projekty, hodnotit svoji práci, reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku
- Předvést způsoby obranné komunikace proti manipulaci a násilí, ovládnout asertivní jednání

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat respektovat práci vlastní a druhých.

- Podporovat využívání skupinové práce, vzájemné pomoci při učení, nabízet pomoc nebo o ni požádat, ocenit zkušenosti druhých a čerpat poučení ze spolupráce
- Sociální kompetence vyvozovat na praktických cvičeních a úkolech, využívat modelové situace
- Naučit schopnost střídat role ve skupině, dokázat organizovat i podřídit se

- Vyžadovat respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí
- Učit se odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- Položit základy kooperace a týmové práce, ocenit druhého i sebe
- Podílet se na vytváření příjemné atmosféry při práci v týmu

Kompetence občanské- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

- Společně ve třídních kolektivech stanovit pravidla chování, školní řád navazuje na pravidla vytvořená ve třídách
- Respektovat individuální rozdíly, národnostní, kulturní apod.
- Naučit se správně rozhodnout v dané situaci a přijmout odpovědnost za své rozhodnutí
- Definovat povinnosti a práva doma i ve škole
- Uvádět příklady kulturního a historického dědictví naší země, poznávat zvyky a tradice v různých částech světa a respektovat je
- Pomáhat při výzdobě školy a třídy, zapojit se do veřejně prospěšných prací
- Vést k rozpoznání názorů a postojů odporujícím základním principům demokratického soužití
- Zdůvodnit nutnost chápat základní ekologické požadavky a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, třídít odpad, předcházet tvorbě zbytečného odpadu, rozumět problematice recyklace
- Prakticky se seznamovat s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

- Motivovat k aktivnímu zapojení do všech činností ve škole
- Učit se objektivně sebehodnotit a posuzovat své reálné možnosti
- Výuku doplňovat praktickými exkurzemi
- Pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcovat u žáků zájem o další aktivity
- Vést žáky k přizpůsobení se pracovním podmínkám a prostředí, plánovat činnost, po skončení práce provést kontrolu a hodnotit výsledky
- Manipulovat bezpečně s používanými pomůckami
- Umět používat jednoduché nářadí a nástroje k práci ve školní zahradě, osvojovat si základní pravidla spolupráce při ochraně přírody a při environmentálních projektech
- Dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro případného každého takového žáka je zpracováván individuální vzdělávací plán na základě doporučení poradenských center – PPP Žďár nad Sázavou a SPC Žďár nad Sázavou. Dále jsou podle těchto doporučení žáci hodnoceni slovně ve všech nebo vybraných předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči. Vedení dokumentace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami je v kompetenci ředitelky školy.

- **Práce se žáky se specifickými poruchami učení**

V případě existence takového žáka velkou pozornost věnujeme jeho integraci. Pro každého takového žáka bude vypracován individuální vzdělávací plán, ve kterém je konkrétně uvedeno zohlednění jeho specifické poruchy učení v jednotlivých předmětech, 1 hodinu týdně by pracoval individuálně s určeným pedagogem na postupném odstraňování nedostatků.

▪ **Práce se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním**

Cílem školy je vytvářet těmto žákům podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Práce s těmito žáky vyžaduje podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření (asistent pedagoga, speciální pomůcky, výukové programy, individuální integrace apod.), umožňující žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu směřujícího k odpovídajícímu uplatnění a sociální integraci.

▪ **Práce se žáky se sociálním znevýhodněním**

Pokud se ve škole vyskytnou žáci se sociálním znevýhodněním, je jim umožněno požádat o odklad nebo odpuštění některých poplatků, například za školní družinu, pitný režim, vstupné na akce pořádané školou apod. Posouzení každého konkrétního případu je plně v kompetenci třídního učitele ve spolupráci s ředitelem školy.

▪ **Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných**

Žákům mimořádně nadaným jsou zadávány úkoly obtížnějšího typu, jsou podporováni v účasti v různých vědomostních a sportovních soutěžích. Podle druhu nadání je jim umožněno toto v maximální možné míře rozvíjet. Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žákům. Tyto žáky je možno vzdělávat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Začlenění průřezových témat

– rozhodli jsme se pro variantu integrace do jednotlivých předmětů s výjimkou pravidelných celoškolních projektových dnů. Několikrát ročně jsou organizovány další celoškolní projekty na různá témata.

1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

M, Čj – smyslové vnímání (1. roč.), Inf – zapamatování algoritmů (4. roč.), Aj – rodina, škola (1. období)

Sebepoznání a sebepojetí

Čj – modelové situace (3. roč.), Čj – popis osoby (4. roč.), Aj – domov (4. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tv – pravidla her (2. roč.)

Psychohygiena

M, Čj – relaxační aktivity (1. roč.), Vv – práce s přírodními materiály (1.- 5. roč.), Kreativita

Vv – hra s barvou (1.-5. roč.),

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

VL – významné osobnosti (4.roč.)

Mezilidské vztahy

Člo – rodina (1.-2.roč)

Komunikace

Čj – omluva, pozdrav, poděkování (1. roč.),

Kooperace a kompetence

Celoškolní projektové dny.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Využití programů Sdružení nízkoprahového centra

2. Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Člo – společnost a škola (4. roč.)

Občan, občanská společnost a stát

Člo – občan, společnost, stát (5. roč.)

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Člo – ČR jako součást Evropy (5. roč.), Aj – škola v Anglii (1. období), Aj – Anglie – poslech (4. roč.)

Objevujeme Evropu a svět

VL – Evropa (5.roč.), Projektové dny (1.- 5- roč.)

4. Multikulturní výchova

Kulturní diference

Člo – lidé kolem nás (5. roč.), Aj – rodina, venkov (5. roč.)

Lidské vztahy

Projekt Poznáváme se navzájem (1.- 5.roč),

Multikulturalita

Člo – lidé kolem nás (4., roč.)

5. Enviromentální výchova

Ekosystémy

2., 3., 4. roč. (Člo)

Základní podmínky života

3., 4., 5. roč. (Pč), 4. roč.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. roč. (Člo, Pč), 3., 4. , 5. roč. (Člo),

Vztah člověka k prostředí

1.roč., 2. roč, 3. roč. 4. roč., 5. roč. (Člo), 2. roč. (Vv), 3., 5. roč.

Edukační aktivity v přírodě, ve školní zahradě

1., 2., 3., 4., 5. roč. (Čj, M, Aj, Člo, Pč, Tv, Vv)

1. Mediální výchova

Receptivní činnosti

Stavba mediálních sdělení a reality

Čj – oznámení (4. roč.), Čj – zpráva, inzerát (5. roč.), pozvánka (3. – 5. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Člo – reklama a zdraví (5. roč.)

Produktivní činnosti

Tvorba mediálního sdělení

Čj – práce na článku do novin (5.roč.)

Rámcový učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předmět	1.	2.	3.	4.	5.
		Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+1	7+3	7+1
	Anglický jazyk	0	0	3	3+1	3+1
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	0
Člověk a jeho svět		2	2	2+1	3	3+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1
Týdenní hodinová dotace + disp. hodiny		19+1	18+4	21+3	24+2	22+4
Celkový týdenní maximální počet hodin		20	22	24	26	26
Volitelný předmět		—				
Disponibilní časová dotace		10				
Celková povinná časová dotace		118				

Poznámky k učebnímu plánu

- Disponibilní hodiny jsou v učebním plánu uvedeny za znaménkem plus.
- Ve 2. ročníku je z důvodu zlepšení komunikačních dovedností posílen český jazyk a matematika, kde se začíná s výukou násobilky.
- Ve 3. ročníku je z důvodu probírání vyjmenovaných slov navýšena časová dotace českého jazyka a v prvouce.
- Ve 4.ročníku je zařazena informatika jako prvopočáteční seznámení s výpočetní technikou, se kterou žáci v 5.ročníku již více pracují v rámci výuky, je posílána matematika z důvodu většího důrazu na geometrii.
- Ve 4. a 5. ročníku je vyšší hodinová dotace v cizím jazyce, neboť je důležité zafixování základních gramatických pravidel a rozšíření slovní zásoby.
- V 5. ročníku je navíc rozšířen počet hodin ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět na dvě hodiny vlastivědy z důvodu obsahově náročného učiva.

Učební osnovy 1. stupně

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět:

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován v 1.- 5. ročníku jako samostatný předmět. Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede k využívání různých zdrojů informací např. encyklopedií, internetu, slovníků apod. pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další rozvoj.

Předmět je vyučován v kmenových třídách, k procvičování a upevňování učiva jsou využívány vhodné počítačové programy.

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou důležité pro výuku a vzdělávání v jiných oborech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme dovednosti potřebné k osvojení učiva,
- vedeme k využívání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- učíme vyhledávat, třídít, hodnotit a ukládat informace z různých zdrojů a uvádět je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k samostatné aplikaci osvojených pravidel probraných mluvnických jevů,
- motivujeme žáka k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem a snažil se nalézt řešení,
- zaměřujeme se na to, aby žák kontroloval svoji práci, objevoval chyby a odstranil je,
- učíme žáka obhájit si svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme žáka správně formulovat obsah sdělení v rámci probíraných žánrů,
- procvičujeme kultivované vyjadřování a rozšiřujeme slovní zásobu
- nacvičujeme prezentování svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupinách, diskutujeme, spolupracujeme a nalézáme společná řešení problémů
- požadujeme dodržování dohodnutých pravidel a respektování ostatních,
- učíme žáky poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- seznamujeme s národními a kulturními tradicemi tak, aby chápal jejich význam a zapojoval se do kulturního dění,
- posilujeme kladný postoj k přírodě a životnímu prostředí využíváním naučné a vědecké literatury,
- vedeme k odpovědnosti k sobě samému i k ostatním

Kompetence pracovní

- dodržujeme hygienická pravidla při čtení a psaní,
- učíme plánovat učení a organizovat své pracovní místo
- dbáme na přizpůsobení se podmínkám a prostředí, ve kterém žák pracuje

1. ročník

Komunikační a slohová výchova

Dílčí výstupy

- žák čte slova a slabiky
- rozumí přiměřenému textu a reprodukuje jej
- orientuje se v krátkém textu a chápe jeho obsah
- uvědoměle čte
- správně reaguje na písemné nebo mluvené pokyny
- vybírá vhodné komunikační prostředky
- naslouchá ostatním, správně řeší situace
- omluví se, pozdraví, poděkuje, vyřídí jednoduchý vzkaz
- používá slovní přízvuk a vhodnou intonaci
- volí vhodné tempo a hlasitost řeči
- odstraňuje vady výslovnosti
- rozvíjí řeč na základě svých zkušeností
- vypráví zážitek, reprodukuje čtený text
- popíše jednoduchou situaci, věc, osobu nebo zvíře
- správně drží tužku, nakloní a umístí sešit
- dodržuje normy psaní a sklonu písma
- píše jednotlivá písmena, slabiky, krátká slova a věty
- čte psací písmo
- vypráví podle obrázkové osnovy, vyhledá a seřadí obrázky podle dějové posloupnosti
- vypráví krátký příběh

Učivo

- nácvik čtení, znalost orientačních prvků v textu
- technika čtení, analýza a syntéza
- praktické naslouchání
- čtení a poslech literárních textů
- dialog mluvčí-posluchač
- vyjadřování závislé na konkrétní situaci
- komunikační žánry (omluva, žádost, pozdrav)
- základní komunikační pravidla
- základní techniky mluveného projevu
- mimojazykové prostředky řeči
- hlasité čtení, slovní přízvuk a intonace
- členění jazykového projevu
- základní hygienické návyky při psaní
- uvolňovací cviky
- technika psaní, tvarové skupiny písmen a číslic 1-10
- čtení psacího písma
- spojování obsahu textu s ilustrací
- vyprávění krátké pohádky

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák ovládá pravolevou orientaci a pojmy nahoře a dole...
- vyjmenuje všechny hlásky ve slově
- graficky znázorní délku samohlásek
- zvládne opis, přepis a diktát

Učivo

- zvuková stránka jazyka – rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák esteticky prožívá a chápe přiměřené texty
- umí se ústně vyjádřit

Učivo

- reprodukce textu
- přednes básně
- vlastní výtvarný doprovod

Přesahy a vazby

Pč – modelování písmen

Vv – ilustrace

Hv – rytmižace říkadel

Člo – dramatizace – modelové situace

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznání (smyslové vnímání)

OSV – psychohygiena (relaxační aktivity) - hra

OSV – komunikace (omluva, pozdrav, poděkování) - dramatizace

2. ročník

Komunikační a slohová výchova

Dílčí výstupy

- žák srozumitelně a plynule čte jednoduché věty
- orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova
- zaznamená slyšené, reaguje na písemné nebo slyšené pokyny
- třídí získané informace
- používá vhodné komunikační prostředky, vyjadřuje se věcně a srozumitelně
- ovládá základní formy společenského styku
- vyjadřuje se spisovně v ústním i písemném projevu, opravuje chyby
- volí vhodnou hlasitost a tempo řeči
- rozvíjí komunikaci na základě svých zkušeností
- reprodukuje čtený text, vypráví podle osnovy
- popíše událost, věc, osobu, zvíře nebo vlastnost
- dodržuje čitelnost a úpravu písemného projevu

Učivo

- technika čtení
- užívání slovního přízvuku a intonace
- tiché a hlasité čtení s porozuměním, předčítání

- praktické a pozorné naslouchání
- četba jako zdroj informací
- komunikační žánry (pozdrav, prosba, omluva a vzkaz)
- základní komunikační pravidla, rozvíjení vyjadřovacích schopností
- pravidla spisovného jazyka
- náprava správné výslovnosti
- hygiena hlasu – základy techniky mluveného projevu
- mimojazykové prostředky (mimika, gesta)
- věcné naslouchání
- stavba jazykového projevu
- technika a hygiena psaní
- opis, přepis textu a jednoduchý diktát
- adresa, dopis, žádost

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák rozděluje hlásky na samohlásky a souhlásky
- pozná tvrdé, měkké a obojetné souhlásky
- píše správně souhlásky na konci slov
- třídí slova, rozlišuje význam slov
- určí slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky, citoslovce)
- u podstatných jmen pozná jednotné a množné číslo, rod mužský, ženský a střední
- u sloves určí číslo jednotné a množné, předběžně se seznámí s určováním času
- rozpozná použití krajových nářečí
- spojuje věty spojkami
- věty řadí, spojuje a odděluje
- rozezná věty a podle postoje mluvčího
- píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
- dokáže psát slova s ě
- rozlišuje obecná a vlastní jména
- ovládá pravopis místních názvů
- zvládne autodiktát

Učivo

- spodoba znělých a neznělých souhlásek na konci slova
- psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách
- dělení slov na konci řádku
- věta, slovo, slovní význam, sestavování slov ve věty
- slovní druhy, mluvnické kategorie
- spisovná čeština
- věta – jednotka jazykového projevu
- spojky a spojovací výrazy
- věty podle postoje mluvčího
- pořádek slov ve větě
- řazení vět v textu
- dělení souhlásek
- písmeno ě
- vlastní jména

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák pozorně naslouchá přednesu, samostatně přednáší
- rozumí přiměřenému textu
- sděluje pocity z přečteného
- rozezná poezii a prózu
- odhalí zákonitosti pohádky
- pracuje s textem (ilustrace, dramatizace, volná reprodukce, přednes)

Učivo

- poslech literárních textů
- přednes básně nebo úryvku textu
- zážitkové čtení a naslouchání
- volná reprodukce
- základní literární pojmy, druhy a žánry
- tvořivé činnosti s literárním textem

Přesahy a vazby

M – psaní číslic

Člo – dramatizace – modelové situace, adresa

Hv – rytmižace, popěvky

Vv – obrázková osnova

3. ročník

Komunikační a slohová výchova

Dílčí výstupy

- žák plynule čte věty a souvětí nahlas a potichu
- orientuje se v textu
- vyjadřuje své pocity ze čteného
- plní čtené instrukce
- domýšlí příběhy
- předčítá
- recituje básnický text
- vypráví vlastní zážitek
- zapojuje se do jednoduchých dialogů na dané téma
- dodržuje normy psaní
- píše plynule, rychle a úhledně
- tvoří samostatně výpisky z jednoduchého textu
- vyplňuje jednoduché tiskopisy a formuláře

Učivo

- technika čtení
- četba jako zdroj informací
- praktické naslouchání
- praktické čtení
- základy techniky mluveného projevu

- poezie a próza
- základy literatury
- základní komunikační pravidla
- mimojazykové prostředky řeči
- technika psaní
- žánry písemného projevu

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák píše správně souhlásky uvnitř slov
- třídí slova podle významu
- rozliší jednotlivé slovní druhy
- skloňuje podstatná jména
- časuje slovesa
- stupňuje přídavná jména
- určí počet vět v souvětí
- spojuje a doplňuje souvětí
- pozná skladebné dvojice
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných
- píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních názvů

Učivo

- spodoba uvnitř slova
- slova významem podobná, příbuzná, protikladná, souřadná, nadřazená a podřazená
- ohebné a neohebné slovní druhy
- psaní předložkových tvarů
- skladba
- pravopis po obojetných souhláskách
- obvyklá vlastní jména

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák recituje básnický text nebo úryvek textu
- vyjadřuje postoj k přečtenému
- domýšlí text
- vytváří osnovu textu
- orientuje se v textu
- volně reprodukuje přečtené
- ilustruje text

Učivo

- poezie, próza, dramatizace
- zážitkové čtení a naslouchání
- práce s literárním textem
- vlastní výtvarný doprovod

Přesahy a vazby

M -. Psaní vícečíslicových čísel, hlavolety

Vv – ilustrace pohádek, básní

Průřezová témata

OSV – sebepoznání a sebepečetí (modelové situace) – dramatizace, hraní rolí

4. ročník

Komunikační a slohová výchova

Dílčí výstupy

- žák zlepšuje techniku četění s důrazem na správnost, porozumění obsahu
- výrazně čte s prvky uměleckého přednesu
- interpretuje četěný text
- shrnuje základní informace, třídí je a zanamenává
- srovnává obsah sdělení se známými údaji, uvádí vhodné příklady k porovnání
- reaguje otázkami
- vyhledává klíčová slova a pojmy
- vyjadřuje vlastními slovy jádro sdělení
- volí vhodná oslovení, výstižně zahajuje a ukončuje dialog
- vhodně člení věty
- frázuje a využívá přiměřenou sílu a barvu hlasu
- využívá mimojazykové prostředky
- kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu
- rozlišuje spisovná a hovorová slova
- orientuje se ve stavbě textu
- zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu
- rozčlení text a společně sestaví osnovu
- dodržuje následnost dějových složek
- vypravuje zážitky podle dané osnovy

Učivo

- praktické četění
- věčné četění
- naslouchání – kontakt s partnerem, reagování otázkami
- mluvený projev – základní komunikační pravidla
- komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování
- vyjadřování závislé na komunikační situaci
- žánry písemného projevu – adresa, přání, dopis, oznámení, popis, vypravování, jednoduché tiskopisy

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák vyhledává, tvoří a používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná, souznačná a souzvučná
- rozlišuje citově zabarvená slova
- určí části slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

- rozliší předložku a předponu
- tvoří slova odvozená od daného kořene
- třídí slovní druhy na ohebné a neohebné
- u podstatných jmen určí mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor)
- samostatně určuje mluvnické kategorie u sloves (osoba, číslo, čas)
- ve větě jednoduché rozliší podmět a přísudek
- pozná větu jednoduchou a souvětí
- naznačí stavbu jednoduchého souvětí pomocí vzorce
- poznává základní spojovací výrazy
- získává dovednost psaní čárky před spojovacími výrazy
- píše správně a zdůvodňuje psaní y ve vyjmenovaných slovech a jejich tvarech
- hledá a dotváří slova příbuzná
- píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen a sloves v oznamovacím způsobu
- respektuje shodu přísudku s holým podmětem
- píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého v jednoduchých větách

Učivo

- slovní zásoba a tvoření slov
- tvarosloví – slovní druhy
- skladba – základní skladebné dvojice, věta jednoduchá a souvětí
- pravopis – vyjmenovaná slova, základy morfologického pravopisu
- základy syntaktického pravopisu

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák si vybírá četbu podle osobního zájmu
- zaznamenává své dojmy z četby nebo z poslechu literárního díla do deníku
- vlastními slovy vyjádří své poznatky z četby, poslechu, divadelního představení
- samostatně nebo ve skupině se pokouší o dramaturgii
- ilustruje přečtený text
- přednáší vhodné literární texty z paměti
- rozumí pojmům: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní literární pojmy

Přesahy a vazby

M – křížovky, hádanky, luštěnky

Člo – čtení z mapy, vyhledávání podstatných údajů, zápisky, pravopis místních názvů

Vv – výtvarné zpracování textu, přání, oznámení

Hv – zhudebnění vlastního textu

Průřezová témata

MEV – stavba mediálního sdělení a reality (oznámení) – skupinová práce

5. ročník

Komunikační a slohová výchova

Dílčí výstupy

- žák čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu
- provede charakteristiku postav
- roztrídí informace na podstatné a okrajové (důležité informace zaznamená)
- posoudí úplnost sdělení
- zjišťuje a vyhledává chybějící informace
- vyvozuje závěr sdělení
- vlastními slovy hovoří souvisle o přečteném (slyšeném)
- vyjadřuje své názory a pocity
- vystupuje zdvořile a vyjadřuje se srozumitelně
- vhodně střídá roli mluvčího a posluchače
- zanechá výstižný vzkaz na záznamníku
- porovnává názory a hodnotí je
- vytváří si vlastní názor a dokáže ho obhájit
- efektivně komunikuje – vnímá, porozumí a vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci
- používá přiměřená gesta a mimiku
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a spisovnou češtinu
- orientuje se v různých slohových útvarech
- navrhne linii vypravování a sestaví osnovu, dodržuje časovou posloupnost

Učivo

- praktické čtení
- věcné čtení – čtení jako zdroj informací
- věcné naslouchání (zaznamená slyšené, reaguje otázkami)
- věcné čtení a naslouchání
- základní komunikační pravidla
- komunikační žánry – oznámení, zpráva, dialog, vypravování, popis
- vyjadřování závislé na komunikační situaci
- žánry písemného projevu – inzerát, oznámení, příspěvek do časopisu, plakát, pozvánka, dopis, zpráva, vypravování

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- ve slově určí základní části, odlišuje a správně píše předponu a předložku
- určí slovní druhy plnovýznamových slov
- podstatná jména přiřazuje ke vzorům (nově předseda, soudce)
- rozlišuje přídavná jména měkká tvrdá a přivlastňovací
- u sloves určuje mluvnické kategorie
- pozná všechny slovesné způsoby
- seznamuje se se základními druhy zájmen a číslovek

- získává základní informace o slovech neohebných
- odliší slova spisovná a nespisovná – najde spisovný tvar ke slovu nespisovnému
- rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný
- poznává přísudek slovesný a jmenný
- seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí
- rozliší podmět vyjádřený a nevyjádřený
- v souvětí určí počet vět
- podle vzorců tvoří souvětí
- smysluplně spojí věty jednoduché do souvětí
- rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce, vhodně je obměňuje
- správně píše vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- užívá frekventovaná přejatá slova a osvojuje si jejich pravopis
- správně píše a zdůvodňuje koncovky příčestí minulého v jednoduchých případech
- píše správně názvy národností, názvy států a jejich zkratky, názvy uměleckých děl (novin a časopisů)

Učivo

- stavba slova
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – základní skladebné dvojice, věta jednoduchá a souvětí
- slova vyjmenovaná a příbuzná, slova přejatá
- syntaktický pravopis – shoda přísudku s podmětem
- vlastní jména, názvy
- lexikální pravopis – koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák zkráceně zaznamenává dojmy a pocity z četby
- ostatní žáky seznamuje referátem s přečtenou knihou
- pokouší se o tvorbu vlastních textů na libovolné téma
- dramatizuje vhodný text
- recituje básně
- nacvičí scénku, hříčku a prezentuje se před kolektivem
- chápe rozdíly v uměleckém zpracování textu
- seznamuje se s jinými než uměleckými texty
- seznamuje se s dalšími pojmy literární teorie – pohádka, povídka, bajka, pověst, dobrodružná četba, komiks
- využívá přirovnání, básnické a přenesené výrazy

Učivo

- zážitkové čtení
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní literární pojmy

Přesahy a vazby

Inf – výukové programy

Člo – práce s mapou, pravopis zeměpisných názvů

Vv – výtvarné zpracování textu, plakát, pozvánka

Průřezová témata

MEV – stavba mediálního sdělení a reality (zpráva) – samostatná práce

MEV – stavba mediálního sdělení a reality (inzerát)

Vzdělávací oblast: Cizí jazyk

Vzdělávací předmět: **Anglický jazyk**

1. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

V 1. a 2. ročníku pracují s dětmi jejich třídní učitelky CLILL metodou. V rámci jednotlivých předmětů, jako jsou M, Vv, Čjs, Tv učí své žáky jednoduché říkanky a písničky (témata: 1. ročník – zvířata, čísla, barvy, jídlo, školní pomůcky, hračky, 2. ročník – moje rodina, oblečení, dům a jeho části, anglická abeceda, svátky v anglicky mluvících zemích, části lidského těla). Na základě poslechu si žáci začínají osvojovat základní slovní zásobu, učí se rozlišovat a vyslovovat anglická slova. Učitelé v tomto stadiu hojně využívají názorný materiál, mimiku, pohyb. Jde o to, aby byla navozena podobná atmosféra, jako při učení se mateřskému jazyku. Je odbourán stres ze známek, důraz je kladen na pozitivní motivaci k výuce Aj.

Ve 3. ročníku se Aj stává klasickým předmětem. Přibývá práce s učebnicí a nácvik psaní. Výchovně vzdělávací strategie zde sledují nejen porozumění slyšenému, ale i čtenému textu. Začíná se s nácvikem rozhovoru. Žáci píší základní slova, slovní spojení, krátké vzkazy, pozdravy. Prostřednictvím DVD, učebnice se žáci začínají seznamovat s anglickými reáliemi. Všechny činnosti v hodině Aj v 1. období směřují k rozvíjení všech klíčových kompetencí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme zájem žáka o jazyk
- vedeme ho k tomu, aby vnímal smysl slyšeného textu, napodoboval výslovnost a intonaci rodilých mluvčích

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úlohy, aby žáci přiřazovali slova k obrázkům, doplňovali chybějící slova do textů, řešili křížovky

Kompetence komunikativní

- trváme na tom, aby si žáci zvykli používat zdvořilostní fráze, hlavně při pozdravu a představování
- nacvičujeme se žáky jednoduché rozhovory použitelné v praktickém životě a vedeme je k tomu, aby byli schopni napsat jednoduchý vzkaz

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli a reagovali na jednoduché pokyny
- zařazujeme do výuky práci ve skupinách, při které se žáci učí spolupracovat s ostatními

Kompetence občanské

- prostřednictvím učebnice a DVD seznamujeme žáky s reáliemi života ve Velké Británii, aby uměli postihnout hlavní rozdíly mezi životem dětí u nás a v Anglii

Kompetence pracovní

- nacvičujeme se žáky abecedu, vedeme je k používání slovníku, který mají žáci v pracovním sešitě
- zapojujeme žáky do dialogu

Dílčí výstupy

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně slovně i mimoslovně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova nebo slovního spojení
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Učivo

- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, pozdrav, poděkování, představování, uvítání, rozloučení
- školní pomůcky, barvy, číslovky 1 – 20, škola v Anglii
- hračky, pokyny při hrách
- ovoce, v obchodě s ovocem, jednoduché otázky ohledně jídla a nákupu
- nábytek, vazba there is...
- přídavná jména přivlastňovací, popis oblečení – užití přítomného tvaru průběhového, školní uniforma
- části těla, pokyny při výuce a při běžných činnostech
- tématické okruhy: rodina, škola, nákupy

Přesahy a vazby

M – počítání do 20

Vv – barvy, umístování

Člo – zvířata, pojmy jako les, rybník, příroda apod., části těla

Průřezová témata

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (škola v Anglii - sběr a třídění informací)

OSV – rozvoj schopnosti poznávání (rodina, škola - poznáváme věci a lidi) - hry

2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem tohoto období je upevnit a rozšířit slovní zásobu a řečové dovednosti střídáním cvičení na poslech, mluvení, čtení a psaní. Od 5. ročníku pak přistupuje systematická výuka gramatiky. Klade se zvýšený důraz na projektovou práci a na sebehodnocení žáků. Učitelé podporují u žáků rozvoj učení, řešení problémových situací, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Výuka je podpořena zaváděním CLIL metody v 1. období. Učitelé do svých hodin zařazují anglické prvky, ať už jde o opakování slovní zásoby,

mluvnických struktur, nácvik nových písniček, říkanek, či mimické znázorňování. Na konci 5. ročníku žáci píší rozřazovací test, na jehož základě se rozdělí na dvě skupiny. Učitelé ve své práci využívají výchovné a vzdělávací strategie, prostřednictvím kterých mohou rozvíjet následující klíčové kompetence.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- motivujeme žáka k osvojování, upevňování, rozšiřování a hodnocení jeho znalostí angličtiny pomocí jednoduchých textů s obrazovou podporou
- seznamujeme žáky s novou gramatikou v kontextu čteného textu, vybízíme k její analýze a hledání pravidel, k „uchopení“ nové látky
- sledujeme pokroky žáků a přizpůsobíme následnou výuku situaci, tj. případně prodloužíme dobu na zopakování a docvičení učiva
- v 5. ročníku vedeme žáky k sebehodnocení vlastního pokroku, necháme je vypracovat oddíl „ověř si své pokroky“ v pracovním sešitě a rozebereme to s nimi

Kompetence k řešení problémů

- konfrontujeme žáka s každodenními situacemi, využíváme znalostí z jiných předmětů
- umožňujeme žákům odhadovat pokračování čteného textu na základě obrázků a vytvářet vlastní hypotézy
- v 5. ročníku zadáváme i takové úkoly, při nichž jsou žáci nuceni vyhledat informace i z jiného zdroje než u učebnice

Kompetence komunikativní

- zařazujeme do hodin úkoly, při nichž se žák vtažen do komunikace s ostatními, dále pak neúplné texty k doplnění, čímž se žák učí písemnému sdělení
- pravidelně zařazujeme do hodin rozhovory ve dvojicích k tématu lekce
- v 5. ročníku zadáváme projektové práce, při jejichž prezentaci žáci srozumitelně formulují informace v logickém sledu a uspořádání

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do hodin úkoly pro menší skupinky, při kterých se žák učí spolupracovat s ostatními, členové skupin se mění, aby si žáci zvykali na různé styly práce
- učitel zařazuje do výuky odlehčující činnosti, jako hry, soutěže, kterými se navozuje přátelská atmosféra ve třídě
- učitel přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků

Kompetence občanské

- prostřednictvím učebnice a DVD seznamujeme žáky s reáliemi života ve Velké Británii, čímž v nich rozvíjíme smysl pro kulturu a tradice, vedeme je k respektování kultury jiných národů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení kontrolními texty
- v 5. ročníku vyžadujeme zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci

Kompetence pracovní

- vyžadujeme plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu
- v 5. ročníku vyžadujeme hodnocení vlastní práce, žáci si vedou vlastní portfolio

Dílčí výstupy

Poslech s porozuměním

- žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

- zapojuje se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Produktivní řečové dovednosti

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Učivo

3. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo

Učivo

4. ročník

- jednoduché sdělení – pozdrav a dopis z prázdnin, žádost
- tematické okruhy: jídlo, volný čas a zájmová činnost, počasí, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata
- slovní zásoba a tvoření slov – význam slov v kontextu
- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Přesahy a vazby

Člo – Co umí zvířata? Co jedí? Naše Země jako součást sluneční soustavy, roční období, počasí

Průřezová témata

MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (počasí - fascinující fakta) – četba článku

OSV – Sebepoznání a sebepojetí (domov - náš svět) – beseda nad rodinnými fotografiemi

MUV – kulturní diference (svátky - Vánoce, Velikonoce) – video

EV – Ekosystémy (zvířata) – hry na poznávání

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (Anglie) - poslech

Učivo

5. ročník

- jednoduché sdělení – adresa, blahopřání, omluva, čas
- tematické okruhy: byt, město, příroda, dopravní prostředky, povolání
- slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma
- základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – tvorba záporu, pořádek slov ve větě (čas přítomný prostý a průběhový)

Přesahy a vazby

Člo – velké státy Evropy a světa, kontinenty a oceány, hlavní pohoří, řeky a pouště

M – operace s čísly

Hv – hudební nástroje

Vv – popis lidí na obraze

Průřezová témata

OSV – sebepoznání a sebepojetí (rodina, venkov) – individuální projekty

MUV – kulturní diference (časopis Culture) – čtení a diskuse

Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět:

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je jednou ze základních vzdělávacích oblastí. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, jejich představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a úsudek.

Předmět je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- V okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění.
- V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají typy změn a závislosti v běžném životě.
- V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti, odhadují a měří délku. Ve druhém období vypočítávají obvod a obsah čtverce a obdélníka.
- V okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy žáci uplatňují logické myšlení a uvažování v závislosti na jejich rozumové vyspělosti.

Časová dotace předmětu je rozdělena takto: 1. ročník – 4 hod, 2. - 5. ročník 5 hod. týdně.

Matematika je založena na aktivních činnostech a poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Postupně si žáci osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku. Průběžně je využívána práce na PC k opakování a prohlubování učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učíme operovat s běžně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádíme do souvislosti poznatky z ostatních vzdělávacích oblastí
- vedeme k postupnému osvojování návyků a k vytvoření optimálních podmínek pro učení
- zaměřujeme se na porovnání a kontrolu získaných poznatků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným neúspěchem
- podporujeme přijímání odpovědnosti za výsledek řešení problému
- dbáme na to, aby se žáci dokázali poučit z chyb i neúspěchů

Kompetence komunikativní

- učíme se formulovat a vyjadřovat své myšlenky co nejuvěstižněji a v logickém sledu dle věkových možností
- posilujeme dovednost pozorně naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat
- klademe důraz na dovednost obhájit vlastní názor

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině dohlédneme na to, aby se žáci podělili o pomůcky a materiál
- nacvičujeme přijetí rolí ve skupině
- podporujeme ocenění nejen svých vlastních výsledků, ale i ostatních spolužáků ve skupině
- učíme se podle potřeby nabídnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- klademe důraz na přijetí názoru druhých
- povzbuzujeme k nabízení účinné pomoci dle svých možností

Kompetence pracovní

- po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- po skončení práce provede kontrolu a hodnotí si výsledky
- se snaží dodržovat vymezená pravidla a plní si povinnosti

1. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace s přirozenými čísly 0-20
- počítá prvky souboru 0-20
- užívá lineární uspořádání
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0-20
- sčítá a odčítá 0-20 i přechodem přes 10

- vytváří a chápe jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání a ke vztahům o n-více (méně)
- orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, vzad), rozeznává geometrické útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a tělesa – krychle, kvádr, válec

Učivo

- obor přirozených čísel 0-20, početní operace sčítání a odčítání do 20
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- základní útvary v rovině a v prostoru

Přesahy a vazby

Vv – modelování číslic

Pč – modelování číslic, prostorové vytváření

Hv – fixace početní řady – popěvky, říkadla

Tv – orientace v prostoru, pohybové hry

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznání (smyslové snímání)

OSV – psychohygiena (relaxační aktivity) - hra

2. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace s přirozenými čísly 0-100
- sčítá a odčítá, násobí a dělí v oboru násobitek
- čte a zapisuje čísla 0-100
- porovnává, zaokrouhluje na desítky
- řeší slovní úlohy s využitím početních operací a vztahů o n-více (méně) a n krát více (méně)
- rýsuje body, přímky a úsečky, měří a odhaduje jejich délku (cm, dm), upevňuje poznatky o tělesech
- orientuje se v čase – sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok

Učivo

- obor přirozených čísel 0-100
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- násobilka
- základní útvary v rovině a prostoru

Přesahy a vazby

Čj – psaní číslic

Pč – modelování těles, pomůcky k násobení a dělení

Člo – sledování v závislosti na čase

Tv – hry na vytváření souborů o daném počtu prvků

3. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace v oboru přirozených čísel 0-1000
- zapisuje trojčíselná čísla, porovnává je, orientuje se na číselné ose, zaokrouhluje na desítky, stovky
- automaticky užívá spoje všech násobítek, dělí se zbytkem, užívá dělení a násobení při praktických slovních úlohách
- využívá komutativnost sčítání a násobení, pozná příklady asociativnosti
- písemně sčítá a odčítá trojčíselná čísla a dělí dvojčíselná jednocíselným číslem
- v geometrii označí krajní body úsečky, měří délku na milimetry, označí průsečík dvou přímk, určí obvod jednoduchého rovinného obrazce
- orientuje se v čase s jednoduchými převody, hledá závislosti v praktickém životě, sestaví tabulku a schéma

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě
- násobilka
- vlastnosti početních operací
- písemné algoritmy
- základní útvary v rovině a prostoru
- závislosti, tabulky

Přesahy a vazby

Čj – psaní vícecíselných čísel, hlavolamy

Pč – práce s papírem – geometrická tělesa, měření

Člo – měření objemu, času a délek v praxi

Vv – geometrické tvary - perspektiva

4. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace v oboru přirozených čísel 0 -1 000 000
- čte, zapisuje a porovnává, orientuje se na číselné ose, zaokrouhluje na tisíce až sta tisíce
- písemně dělí jednocíselným dělitelem, násobí i dvojčíselným činitelem, řeší a tvoří slovní úlohy (i složené) v daném číselném oboru
- chápe komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- v geometrii určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku, kolmici, narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, osa souměrnosti, vypočítá obsah čtverce a obdélníku (cm^2 , m^2 a mm^2), základní útvary v prostoru - síť
- využije grafů, tabulky při řešení slovních úloh, závislosti a jejich vlastností v praktickém životě
- užívá logickou úvahu, nalézá různá řešení nezávislá na běžných postupech
- zařazujeme vyhledávání, sběr a třídění dat

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- písemné algoritmy početních operací, slovní úlohy
- vlastnosti početních operací

- základní útvary v rovině a prostoru
- závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky
- číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost

Přesahy a vazby

Čj – křížovky, hádanky, luštěnky

Pč – modelování těles, hrana, vrchol

Člo – praktické převody a měření jednotek, měřítko mapy

5. ročník

Dílčí výstupy

- žák sčítá a odčítá z paměti
- čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000, zaokrouhluje je a porovnává
- pamětně násobí a dělí
- písemně sčítá 3 – 4 přirozená čísla, odčítá dvě přirozená čísla, násobí až čtyřciferným činitelem a dělí jedno až dvojciferným dělitelem, řeší jednoduché a složené slovní úlohy (více výpočtů)
- geometrie v rovině – rýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce (slovní úlohy)
- vypočítá povrch kvádra a krychle sečtením obsahu podstav a stěn
- doplňuje tabulky, sestaví a čte jednoduchý graf a diagram
- sestaví a řeší číselné řady, magické čtverce, využívá PC při rozvíjení prostorové představivosti
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „mínus“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění (číselná osa), teploměr, model)
- násobení a dělení
- písemné algoritmy
- geometrie v rovině a prostoru
- závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy a tabulky
- číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost
- desetinná čísla – porovnávání, zaokrouhlování, znázornění na číselné ose, početní operace s desetinnými čísly
- zlomky se jmenovatelem 10, 100, jejich převod na desetinné číslo
- zlomky – zápis, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem

Přesahy a vazby

Vv – diagramy a rastry

Inf – výukové programy

Čjs – vlastnosti a závislosti znázorněné grafem a tabulkou, časová přímka, jednotky obsahu, rozloha a počet obyvatel

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vzdělávací předmět: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název předmětu je totožný s názvem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. – 5. ročníku a obsahuje učivo vlastivědné, přírodovědné, učivo občanské výchovy a učivo o zdraví člověka. Obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody včetně environmentální výchovy a ekologie, Člověk a jeho zdraví. Součástí tematického celku Člověk a jeho zdraví je také dopravní výchova.

Předmět je dotován v 1.- 3. ročníku dvěma vyučovacími hodinami týdně, ve 4. ročníku třemi a v 5. ročníku čtyřmi vyučovacími hodinami týdně realizovanými pod názvy přírodověda a vlastivěda.

Výuka bude probíhat v kmenových třídách, v prostorách školy, ve školní zahradě a v jejím okolí. Její součástí budou různé exkurze, návštěvy vybraných akcí, vlastivědné a přírodovědné výlety a výuka na dopravním hřišti podle daných podmínek.

Učitelé se budou snažit zaměřovat na propojení učiva s praktickými činnostmi a zkušenostmi žáků.

Potřebné vědomosti a dovednosti v tomto vzdělávacím oboru získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení
- učíme používání základních pojmů a jejich porozumění
- vedeme k vytváření si uceleného pohledu na přírodní a společenské jevy
- rozvíjíme kladný vztah k učení a posouzení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- řešíme různé problémové situace ve svém okolí
- učíme rozpoznat problém a snažíme se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- vedeme k vyhledávání informací a využívání vlastních zkušeností při řešení problémů
- preferujeme snahu o důslednost a trpělivost

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky souvisle v jednoduchém ústním projevu
- posilujeme schopnost naslouchat druhým a snahu zapojit se do diskuze
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme spolupráci s ostatními při řešení úkolu
- vedeme žáky k podílení se na utváření pravidel
- podporujeme pomoc druhým v případě potřeby a v rámci možností

Kompetence občanské

- zaměřujeme se na volbu správného rozhodnutí v dané situaci

- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli převzít na sebe určitou zodpovědnost
- seznamujeme žáky s jejich základními povinnostmi a právy (doma a ve škole)
- zaměřujeme se na uvědomění si kulturního a historického dědictví naší země

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální zručnost v rámci možností jednotlivce
- část výuky probíhá v exteriéru – ve školní zahradě a přilehlém okolí
- podporujeme získávání základních dovedností v práci s knihou, atlasem, encyklopedií, počítačem a ostatními pomůckami
- vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit se změně pracovních podmínek

1. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět
- orientuje se ve škole a v jejím okolí
- uvědomuje si možná nebezpečí v nejbližším okolí

Učivo

- naše škola
- domov

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák popíše povolání svých rodičů a některých členů rodiny
- respektuje kamaráda a vnímá odlišnosti v chování dětí ve třídě – rozpoznává násilí a nesnášenlivosti
- pojmenuje příslušné vztahy v rodině

Učivo

- rodina
- soužití ve skupině (pravidla třídy)

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák získává základní poznatky o sobě a o denních činnostech člověka
- poznává některé tradice a zvyky svých předků
- odlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Učivo

- části dne, týdne
- roční období
- režim dne
- předměty denní potřeby, činnosti člověka
- tradice a zvyky

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák rozezná a pozoruje proměny v přírodě
- uvědomuje si některé rozdíly mezi živočichy a rostlinami
- poznává některé skupiny známých látek
- žák pozoruje přírodu, okolní krajinu
- žák se dozvídá základní pojmy související s environmentální výchovou, ekologií, ochranou přírody

Učivo

- příroda, ekologie
- proměny počasí
- rostliny a živočichové

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák popíše postavu člověka a uvědomí si její zvláštnosti
- pohybuje se v prostorách školy i mimo ni tak, aby si neublížil, dbá o svoji bezpečnost
- seznamuje se se základními hygienickými návyky
- uvědomuje si, že svým nesprávným chováním může ohrozit ostatní ve svém okolí
- odmítne komunikaci s neznámými lidmi, poznává jednoduché způsoby odmítání návykových látek

Učivo

- hygiena – zásady a návyky
- zdraví a nemoc
- základní poznatky o lidském těle
- poznává hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu

Přesahy a vazby

Čj – dramatizace – modelové situace

Pč – péče o školní zahradu, rostliny, trávník

Průřezová témata

MUV – lidské vztahy (vztahy mezi lidmi) – modelové situace

EV - vyjádří své pocity při fyzickém kontaktu s přírodou (Vztah člověka k prostředí)

- popíše pozorované změny v přírodě v čase (den, noc, roční období) (Vztah člověka k prostředí)

- využívá k výuce edukační přírodní prostředí – školní zahradu, okolí školy, obce

2. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák stručně popíše cestu do školy a vyznačí v jednoduchém plánu

- orientuje se v jednoduchém plánu obce, označí své bydliště
- uvědomuje si možná nebezpečí ve svém okolí, rizikové situace a chová se podle toho
- seznamuje se s orientací v terénu, v plánu, rozšiřuje si své poznatky
- všímá si změn ve svém okolí a popisuje je

Učivo

- škola
- obec
- můj domov, mé bydliště a okolí

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák zná a pojmenuje některé důležité profese a pracovní činnosti
- uvědomuje si hierarchii v rodině a vhodně se chová ke starším členům rodiny a k lidem kolem sebe, pojmenuje mezilidské vztahy, ví, na koho se obrátit v případě násilí, zavraždění apod.

Učivo

- pracovní činnosti dospělých – povolání
- rodina
- lidé kolem nás

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák se seznamuje s některými rodáky a kulturními či historickými památkami svého okolí
- seřadí události podle toho, jestli se odehrávají v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti
- dokáže v časovém rozvrhu popsat různé činnosti a využívá je k řešení situací v denním životě
- pozná některé báje a pověsti

Učivo

- čas a časový řád
- tradice a zvyky v jednotlivých ročních obdobích
- báje a pověsti

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozliší nejnámější druhy rostlin a živočichů podle místa jejich výskytu a uvědomuje si, kde se vyskytují v nejbližším okolí
- poznává rozdíly ve skupenství látek
- žák prohlubuje své znalosti v oblasti ochrany přírody, ekologie, environmentální výchovy, učí se třídit odpad

Učivo

- rostliny a živočichové na louce, v lese, na poli, u rybníka
- živá a neživá příroda
- rostliny podle výskytu
- podmínky života na Zemi
- skupenství látek

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- popíše a ukáže jednotlivé části těla člověka
- rozliší a pojmenuje svůj denní stravovací a pitný režim – vytváří a prohlubuje si základní hygienické návyky
- uvědomuje si důležitost péče o své zdraví a chová se podle toho
- seznámí se se základními pravidly silničního provozu
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

- lidské tělo
- výživa a pitný režim
- péče o zdraví, rozšíření vědomostí o tom, jak si udržovat zdraví – zdravý životní styl
- bezpečnost silničního provozu

Přesahy a vazby

M – sledování v závislosti na čase

Čj – dramatizace – modelové situace, adresa

Pč – prostorové stavebnice – můj dům, pokoj

Tv – vycházky do okolí

Průřezová témata

- EV**
- vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy a legendy o přírodě (Vztah člověka k přírodě)
 - uvede jednoduché příklady závislosti organismu na prostředí (Ekosystémy)
 - identifikuje aktuální environmentální problém v okolí, popíše, jak se jej osobně může dotýkat a vyhodnotí, zda se na něm osobně podílí (Lidské aktivity)
 - formuluje jednoduché otázky a na základě vlastního pozorování a zkoumání na ně získává odpovědi (Ekosystémy)
 - vybere z běžných každodenních činností ty, při kterých může svým chováním snížit jejich dopad na životní prostředí, navrhne konkrétní opatření, které by k tomuto snížení vedlo (Lidské aktivity)
 - aktivně se zapojuje do činností ve školní přírodní zahradě

3. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- popíše polohu obce v krajině

- zaměřuje se na estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny
- informuje se o začlenění své obce do příslušného kraje

Učivo

- typy krajiny – poloha
- mapa
- životní prostředí
- okolí obce (města, vesnice, řeky...)
- regiony ČR

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák si uvědomuje význam a potřebu různých povolání
 - popisuje a posuzuje život, role a vztahy v rodině, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- zhodnotí vhodné a nevhodné chování druhých a reaguje na ně, vytváří si vlastní lidské hodnoty, zná způsob odmítání návykových látek

Učivo

- práce a zábava
- mapa (různé druhy)
- soužití a chování lidí (pravidla slušného chování), pojmenuje základní mezilidské vztahy
- rodina

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák získává informace o lidské společnosti, soužití a vztazích
- označí kulturní či historické památky v okolí
- začlení události, porovná současnost a minulost na příkladech
- seznamuje se s významnými událostmi v regionu
- převypráví vlastními slovy některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje a rozšiřuje si základní poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka

Učivo

- historie obce
- pověsti a báje
- čas a časový řád, čas jako fyzikální veličina

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák dokáže zařadit jednotlivé živočichy a rostliny podle jejich nápadných určujících znaků s ohledem na lokalitu, ve které se vyskytují
- shrne společné a rozdílné vlastnosti známých látek
- rozliší základní veličiny a dokáže je změřit pomocí jednoduchých přístrojů
- připraví a provede jednoduchý pokus ve třídě, v přírodě
- žák se zdokonaluje v třídění odpadu, chápe důležitost ochrany přírody

Učivo

- druhy rostlin a živočichů
- životní podmínky
- ochrana přírody
- látky a jejich vlastnosti

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák si vybaví a využívá základní znalosti o lidském těle a rozvíjí je o další poznatky
- používá a aplikuje pojem zdravá výživa, zdravotně preventivní návyky, zdravý životní styl
- upozorní na rozdíl mezi vhodným a nevhodným chováním s ohledem na zdraví člověka, zdravotní rizika – kouření, alkohol, drogy, zneužívání léků
- zdůvodňuje a uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- dokáže požádat o pomoc pro sebe i pro druhého
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných
- ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy
- zdravá výživa, zdravotní rizika – kouření, alkohol, drogy, zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim,
- dopravní výchova
- základní pravidla první pomoci

Přesahy a vazby

M – měření objemu, času a délek v praxi

Hv – zvyky a tradice v lidové písni

Tv – péče o tělo

Průřezová témata

EV- libovolnou formou vyjádří, čím je pro něj příroda (Vztah člověka k prostředí)

- vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy o krajině ze svého regionu (Vztah člověka k prostředí)

- na konkrétních příkladech vysvětlí princip koloběhu základních látek a vody v životním prostředí (Ekosystémy)

- rozliší různé druhy sociálních vztahů mezi několika jedinci u vybraného druhu (Základní podmínky života)

- osvojuje si základní badatelské dovednosti (Ekosystémy)

- zapojuje se do edukačních činností ve školní přírodní zahradě, pozoruje drobné živočichy, hmyz, ptactvo

- začíná rozumět třídění odpadu, ekologickým zásadám chování v přírodě

4. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák uvede významné krajinné prvky a orientační body, popíše podle nich polohu svého bydliště, využije znalosti světových stran a orientace
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- ukáže světové strany na mapě a v přírodě, uvede a popíše možnosti orientace dle přírodních úkazů, zorientuje mapu podle skutečnosti
- vysvětlí pojmy glóbus, mapa, plán
- uvede polohu ČR a sousedních států
- ukáže a pojmenuje prvky povrchu, vodstva a významná města
- vysvětlí přírodní podmínky u nás, uvede zdroje surovin, průmyslu a zemědělství
- jmenuje významná místa z hlediska historického, kulturního, přírodního a hospodářského
- vyjmenuje hlavní orgány moci, vysvětlí význam symbolů našeho státu, uvede jméno prezidenta a předsedy vlády
- vypráví stručně svůj zážitek z místa pobytu nebo cesty
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině, státu

Učivo

- domov – orientace v místě bydliště
- škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- obec, místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, významné budovy, dopravní síť
- směrová růžice, buzola, kompas, přírodní úkazy
- orientace na mapě a v místě bydliště
- glóbus, mapy, plány – poloha ČR a jejích sousedů
- povrch, vodstvo, města, obyvatelstvo, rozloha
- naše vlast, okolní krajina, přírodní podmínky, suroviny, hospodářství, životní prostředí, kultura
- státní symboly, prezident, vláda, parlament, představitelé státní moci, armáda ČR
- region

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák uvede principy chování a jednání s ohledem na prostředí a situaci
- chová se a jedná podle daných pravidel, samostatně a rozvážně
- jmenuje některé rozdíly mezi lidmi, spolupracuje, přijme kritiku
- poukáže na nesprávné jednání, uvede příklady neshod mezi lidmi a navrhne způsob možného řešení
- jmenuje příčiny špatného životního prostředí a hledá cesty k nápravě

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, přátelé a známí, zájmové spolky, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům
- základní globální problémy – významné sociální a ekologické problémy

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák rozezná a jmenuje příklady živých a neživých přírodnin
- uvede základní podmínky života a jejich význam pro živé organismy
- změří základní veličiny látek
- vyjmenuje roční období a měsíce
- popíše znaky z hlediska přírodních společenstev
- uvede základní typy přírodních společenstev u nás a jejich význam
- vyjmenuje typické živočichy a rostliny a jejich vzájemné vztahy
- vyjmenuje základní znaky živých organismů
- uvede hlavní rozdíly mezi houbami, rostlinami a živočichy
- jmenuje činnosti, kterými působí člověk na přírodu, rozlišuje klady a zápory
- založí pokus, pozoruje, zapisuje a vyhodnocuje

Učivo

- délky hmotnosti, teploty, času
- Slunce – zdroj světla a tepla
- houby, rostliny, živočichové
- přírodní podmínky, rostliny, živočichové v jednotlivých ročních obdobích
- přírodní společenstva – les, pole, louka, potravní řetězce, rovnováha v přírodě
- základní znaky života
- ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- navštíví v rámci vyučování a školního výletu některé památné místo nebo historickou památku
- utváří si kladný vztah ke kulturně historickým hodnotám věcí a chrání je
- seznámí se s nejznámějšími českými pověstmi i pověstmi našeho kraje a samostatně je vypráví
- zdůvodní a objasní význam historické události, která se vztahuje k danému dni
- využívá ke zjištění informací archivy, sbírky muzeí a internet
- seznámí se stručně s našimi dějinami (pravěk – 16. století)

Učivo

- základní orientace v čase – kalendář, rodina, generace, státní svátky a významné dny
- historické prameny
- historie obce, rodiny
- slovanské mýty, báje a pověsti
- památná místa našich dějin

- české dějiny od pravěku do 16. století (historická období, významné osobnosti a události)

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák popíše každodenní péči o čistotu těla a zásady správného odívání
- uvede příznaky nemoci, svoji reakci a chování v průběhu onemocnění
- uvede prostředky k poskytnutí ošetření drobných poranění
- předvede a popíše postup ošetření
- zapamatuje si důležitá telefonní čísla pro zajištění pomoci
- dodržuje pravidla chování chodců a cyklistů v silničním provozu, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- seznámí spolužáky se svým denním režimem
- zdůvodní význam zdravé stravy, pitného režimu a pohybu, zdravý životní styl
- pokusí se sestavit nebo pozměnit svůj denní režim v souladu se svými potřebami a zásadami zdraví – jako základní lidská hodnota

Učivo

- péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, zásady odívání, ošetření drobného poranění
- osobní bezpečí – pravidla chování chodců a cyklistů, služby odborné pomoci
- situace hromadného ohrožení (požár, záplavy)
- zdravý životní styl
- zdravotní rizika spojená s kouřením, pití alkoholu, užíváním drog a zneužíváním léků

Přesahy a vazby

M – praktické převody a měření jednotek, měřítko mapy

Čj – čtení z mapy, vyhledávání podstatných údajů, zápisky, pravopis místních názvů

Hv – hymna

Vv – výtvarné zobrazení mýtů a pověstí

Průřezová témata

VDO – občanská společnost a škola (společnost a škola)

MUV – multikulturalita (lidé kolem nás)

EV- vypráví příběh vybraného organismu a porovná jej s životem člověka, vyjádří své stanovisko k smrti či omezení životních potřeb organismu působením člověka (Vztah člověka k prostředí)

- přizpůsobí své chování k živým organismům na základě vyhodnocení jejich základních potřeb (Vztah člověka k prostředí)

- uvede jednoduché příklady potravních vazeb mezi organismy, u vybraných organismů určí jejich roli v potravním řetězci (Ekosystémy)

- rozliší základní biotopy a typy využití krajiny a přiřadí k nim organismy, které se v nich vyskytují (Ekosystémy)

- nalezne vztah mezi stavem ekosystému a lidskou činností na příkladu konkrétních míst (Ekosystémy)
- na konkrétních příkladech vysvětlí princip koloběhu základních látek a uhlíku v životním prostředí (Základní podmínky života)
- pozoruje a zkoumá přírodní děje pomocí jednoduchých pomůcek a nástrojů (Základní podmínky života)
- vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v odborné literatuře a dalších zdrojích (Lidské aktivity)
- zdokonaluje se v třídění odpadu, chápe pojem ekologie, péče o přírodu a krajinu
- využívá k výuce prostředí školní přírodní zahrady, pečuje o ni, pozoruje rostliny, živočichy

5. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák ukáže světové strany na mapě i ve skutečnosti, užívá hlavní i vedlejší světové strany při práci s mapou, zorientuje mapu pomocí buzoly
- popíše glóbus, vyhledá kontinenty, oceány, určí polohu Evropy a její hranice, ostrovy a poloostrovy, vyjmenuje a najde státy Evropy a jejich hlavní města
- určí polohu ČR v rámci Evropy a její sousední státy a hlavními městy
- popíše povrch, vodstvo a přírodní podmínky, vyjmenuje zdroje surovin, průmysl a zemědělství, uvede význam dopravy, cestovního ruchu a kultury
- vyličí svůj zážitek, porovná způsob života v jiných zemích

Učivo

- směrová růžice, orientace na mapě
- buzola, kompas, orientace v terénu, přírodní úkazy, orientace dle nich
- mapy a jejich druhy, obsah, vysvětlivky, měřítko
- Evropa a svět - glóbus, kontinenty, polokoule
- ČR a sousední státy, státy Evropy a hlavní města, Evropská unie, cestování
- regiony ČR, Praha, region Vysočina

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák vyjmenuje pravidla chování – jedná a chová se podle nich
- rozlišuje vztah k opačnému chování a jednání s ním
- jmenuje rozdíly mezi jednotlivci
- jedná samostatně, sebevědomě, pronáší a obhajuje svůj názor, toleruje druhé, uzná svůj omyl a spolupracuje
- jmenuje základní lidská práva a povinnosti, poukáže na nesprávné jednání, zná základní zákony lidského soužití
- vysvětlí pojmy osobní, soukromé a veřejné vlastnictví
- užívá s jistotou peníze, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- uvede problémy lidské nesnášenlivosti, všimne si některých sociálních problémů
- jmenuje příčiny špatného životního prostředí a navrhne možnosti zlepšení

- má povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých, je protiprávní
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc

Učivo

- soužití lidí – známí a neznámí lidé, vzájemná komunikace, politické strany, církve, pomoc sociálně a zdravotně slabým, rozdíly mezi lidmi
- právo a spravedlnost, práva a povinnosti lidí, protiprávní jednání, ochrana majetku, duševní hodnoty
- formy vlastnictví, peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- zaměstnání lidí – role pracovní, společenská, veřejná
- globální problémy lidstva – problémy přírodní, konzumní společnost, nesnášenlivost mezi lidmi

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák vyjmenuje základní podmínky života a zdůvodní význam pro člověka
- uvede základní suroviny pro výrobu některých látek
- vysvětlí pojme sluneční soustava a postavení Země ve vesmíru
- popíše jejich vznik
- uvede příčiny střídání dne a noci a ročních období
- zdůvodní význam Slunce pro život na Zemi
- jmenuje podnebné pásy a typy krajín
- popíše vzájemné vztahy mezi organismy přírodních společenstev podnebných pásů
- zdůvodní a uvede příklady přizpůsobení organismů v různém prostředí
- třídí živé organismy do základních skupin
- popíše činnosti ničící životní prostředí
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit

Učivo

- základní podmínky života jako prvky neživé přírody
- hospodářsky významné horniny a nerosty, jejich zpracování
- vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období, Slunce a Měsíc)
- podmínky života na Zemi, podnebné pásy
- přírodní společenstva podnebných pásů – rozmanitost podmínek života na Zemi
- houby, rostliny, živočichové
- ochrana rostlin, živočichů, prostředí
- CHKO, NP a ZOO, botanické zahrady
- přírodní a ekologické pohromy – odpovědnost lidí, likvidace odpadů, živelné a ekologické pohromy, ochrana rostlin a živočichů
- Slunce (zdroj světla a tepla)
- půda, nerosty, horniny (vznik, význam, ochrana půdy, pojmy hornina, nerost, hospodářsky důležité horniny a nerosty)

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák se orientuje na časové přímce
- vysvětlí pojem letopočet, tisíciletí, století
- využívá znalosti o čase jako o fyzikální veličině
- seznámí se stručně s našimi dějinami (16. století – současnost)
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých památek
- objevuje, zapisuje a zapamatovává si důležité i zajímavé historické skutečnosti
- porovnává způsob života našich předků s dnešním životem

Učivo

- české dějiny od 16. století k současnosti (historická období, významné osobnosti a události)
- státní a regionální památky, jejich význam a péče o ně, současnost a minulost v našem životě (změny způsobu života)
- báje, mýty, pověsti
- státní svátky a významné dny

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák jmenuje a ukazuje části lidského těla
- vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých soustav
- využívá znalostí a zkušeností, uvede způsob ochrany a péče o jednotlivá ústrojí v rámci správného životního stylu
- vyjmenuje etapy vývoje člověka a jejich základní znaky
- seznámí se v rámci učiva o rozmnožovací soustavě se vznikem a vývojem jedince
- na základě poznatků o pohlavních rozdílech se chová slušně k opačnému pohlaví
- jmenuje návykové látky a jiné škodlivé jevy, pojmenuje zdravotní rizika
- předvede a popíše způsoby odmítnutí či obrany proti nim
- rozpozná krizovou situaci, využije znalosti důležitých telefonních čísel a zajistí odbornou pomoc, komunikace s orgány odborné pomoci
- seznámí se s obsahem evakuačního zavazadla a činnostmi při hromadném ohrožení
- má právní povědomí v oblasti sociálně patologických jevů
- zná zákony omezující kouření, požívání alkoholu, šíření drog

Učivo

- lidské tělo - životní potřeby, základní stavba a funkce, prevence a péče o zdraví, pohlavní rozdíly mezi muži a ženami, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, výživa
- partnerství, manželství a rodičovství – základy sexuální výchovy, biologické a psychické změny v dospívání, etika sexuální výchovy, HIV, AIDS (nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví)
- péče o zdraví – první pomoc, drobné úrazy a poranění, úrazy, osobní, intimní a duševní hygiena, stres, vliv reklamy
- návykové látky a zdraví - alkohol, kouření, drogy, hrací automaty a počítačové hry, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

- osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služba odborné pomoci
- situace hromadného ohrožení, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčina a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace), integrovaný záchranný systém, čísla tísňového volání

Přesahy a vazby

Aj – sousední státy

M – vlastnosti a závislosti znázorněné grafem, tabulkou, časová přímka, jednotky obsahu, rozloha a počet obyvatel

Čj – práce s mapou, pravopis zeměpisných názvů

Hv – folklór, národopisné oblasti

Pč – lidové tradice

Průřezová témata

VDO – občan, společnost a stát (občan, společnost, stát)

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (ČR jako součást Evropy) - diskuse

MUV – kulturní diference (lidé kolem nás) - pozorování

MEV – fungování a vliv médií ve společnosti (reklama a zdraví) – projekt

EV - identifikuje aktuální environmentální problém v okolí, popíše, jak se jej osobně může dotýkat a vyhodnotí, zda se na něm osobně podílí (Lidské aktivity)

- propojí daný problém do základních souvislostí se svými znalostmi, vyhledává další informace vztahující se k problému, problém analyzuje. (Vztah člověka k prostředí)

- porovnává záznam nebo zkušenost z vlastního pozorování přírody s informacemi uvedenými v přírodovědné literatuře. (Lidské aktivity)

- aktivně se zapojuje do výuky v přírodní zahradě školy, pozoruje a analyzuje přírodní prostředí, třídí odpad, chápe důležitost předcházení tvorby zbytečného odpadu, chápe ekologii v širších souvislostech.

Vzdělávací oblast:

Informační a komunikační technologie

Vzdělávací předmět:

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie se prolínají vyučováním základní školy již od 1. ročníku, ale samostatný předmět Informatika se vyučuje ve 4. ročníku. Na 1. stupni se žáci učí pracovat s výukovými programy v ostatních vyučovacích předmětech a s grafickým programem určeným pro nejmenší děti. Cílem je získávání zručnosti při práci s myší a ztracení ostychu před výpočetní technikou.

Vzdělávací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů z oblasti software, hardware a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a případně

k tvorbě prezentací. Tyto nástroje se učí používat pro zpracování informací vyhledaných také pomocí internetu. Pro vzájemnou komunikaci se učí používat elektronickou poštu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáka ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při práci s počítačem algoritmické myšlení
- využíváme výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivity učení

Kompetence k řešení problémů

- upřednostňujeme tvořivý přístup při řešení zadávaných úloh a projektů
- vedeme žáka k poznání, že při práci s ICT i v životě bude řešit problémy, které nemají jedno správné řešení, ale že správných řešení je více
- učíme používat nápovědu

Kompetence komunikativní

- seznamujeme s možnostmi využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učíme dodržovat vžité konvence a pravidla v písemném projevu
- vedeme žáka k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence sociální a personální

- prohlubujeme dovednost pracovat v týmu, poskytnout pomoc a požádat o ni
- učíme řešit daný úkol formou spolupráce
- vytváříme situace, v nichž žáci ocení zkušenosti druhých lidí a čerpají poučení ze spolupráce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, které se vyskytují na internetu či v jiných médiích

Kompetence pracovní

- netolerujeme nešetrné zacházení s výpočetní technikou
- vyžadujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- umožňujeme vyhledávání informací v zájmu vlastního rozvoje a pro své profesní zaměření

4. ročník

Dílčí výstupy

- žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnějších periférií
- dodržuje pravidla bezpečné práce s hardwarem a softwarem
- případné závady na ICT technice řeší v souladu s předem stanovenými pravidly

- chrání data před zneužitím, poškozením a ztrátou
- při vyhledávání na internetu volí nejvhodnější cesty
- potřebné informace vyhledává pomocí ICT
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo

- bezpečnost práce v síti (hesla)
- složky a podsložky, organizace dat na uživatelském účtu
- pojmy hardware a software, základní části počítače, nejběžněji používané periferie
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik při dlouhodobé práci na počítači
- OS Windows – orientace na klávesnici, důležité klávesy, práce s myší, práce s okny
- seznámení s formáty souborů (doc, jpg, ...)
- formulace požadavku při hledání na internetu
- WWW – webové pojmy (hypertext, multimediální), pohyb po webu, ukládání z webu
- elektronická pošta, základy chatování
- práce v textovém editoru za dodržení typografických pravidel, změna formátu písma, vložení obrázku do dokumentu
- práce v grafickém editoru - otevřít obrázek, nakreslit či změnit obrázek a uložit jeho změny

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznání (zapamatování algoritmu - postupu)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vzdelávací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Žáci se učí chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Žáci si prakticky osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí si potřeby vlastního výtvarného vyjádření, fantazie a prostorovou představivost, zdokonalují smysl pro originalitu a vlastní výraz, což vše významně napomáhá k utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Ve výtvarné výchově usilujeme zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Žák si prohlubuje vztah k výtvarnému umění, včetně umění užitého, lidového a architektury. Žák se snaží nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi. Žáci získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury.

Předmět výtvarná výchova se vyučuje v 1., 3. a 5. ročníku po 1 hodině týdně a může být podle potřeby spojen do dvouhodinového bloku s hodinou pracovních činností. Ve 2. a 4. ročníku jsou výtvarné výchově věnovány 2 hodiny týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, může však být využito i keramické dílny.

Výtvarná výchova je především předmět činností. Úlohou je podporovat v žácích vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáka potřebné znalosti o barvách, technikách, materiálech
- maximálně se snažíme využít všech smyslů k dosažení pocitu uspokojení
- vedeme k samostatnému experimentování a k vzájemnému porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problémů

- ukazujeme možnost vyjádřit se v plošných i prostorových pracích
- při řešení stávajících problémů rozvíjíme dovednost aplikovat získané zkušenosti
- upevňujeme schopnost poradit si na základě návodu s výtvarnými materiály a technikami

Kompetence komunikativní

- podporujeme dovednost domluvit se s ostatními při skupinové práci
- hovoříme o pozorovaných jevech z přírody, společnosti, lidové kultury,..

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme, aby se žáci při práci ve skupině podělili o pomůcky a materiál
- vedeme žáky k přijetí jakékoli role ve skupině
- netolerujeme negativní přístup k práci své i ostatních
- učíme se posoudit výsledky své práce

Kompetence občanské

- podporujeme aktivní zapojení se do výtvarných soutěží
- pomáháme při výzdobě školy, třídy
- připravujeme estetické prostředí při veřejných vystoupeních
- vedeme žáky k péči o pracovní prostředí

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby žák po celou dobu práce udržoval své pracovní místo v pořádku
- dbáme na šetrné zacházení se svěřeným výtvarným materiálem
- dodržujeme hygienická pravidla a bezpečnost při práci

1. období

Dílčí výstupy

- žák uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály, ovládá základní technické dovednosti, užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností
- organizuje si vlastní výtvarnou práci
- řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii
- rozeznává různý charakter lineární kresby
- využívá základní klasifikace barev, světlostní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy
- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih, uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa

Učivo

- kresba – uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída
- malba – temperové barvy, krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel
- kombinované techniky – koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů
- modelovací hlína, modurit, těsto
- přírodní materiály – kamínky, kůra, tráva, plody
- papír, dřevěné odřezky, dřevěné špejle, krabičky

Přesahy a vazby

M – modelování číslic, geometrické tvary, perspektiva

Čj – ilustrace, obrázková osnova

Hv – ilustrace písni

Aj – pexeso – výroba

Průřezová témata

OSV – kreativita (hra s barvou)

OSV – psychohygienu (práce s hlínou) – prožitek

EV - různými způsoby reflektuje svůj prožitek smyslového kontaktu s přírodou (Vztah člověka k prostředí)

2. období

Dílčí výstupy

- žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky, s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou, koláží, mozaikou, textilní aplikací, používá běžných pojmů z nauky o barvě
- uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s nimi
- seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy
- rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení
- řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše – symetrická a asymetrická řešení
- poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina, zátiší
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi

Učivo

- kresba – pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka
- malba – tempera, krycí barva, akvarel, akrylátové barvy
- kombinované techniky – koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování, kašírování
- prostorové vytváření – hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel
- papír – přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání
- tvoření v programu Windows malování

Přesahy a vazby

Čj – výtvarné zpracování textu, přání, oznámení, pozvánka, plakát

Člo – kresba plánu, slovanské mýty a báje
M – diagramy, rastry

Průřezová témata

MEV – stavba mediálního sdělení (zpracování přání, oznámení, pozvánky)

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je realizována v 1. – 5. ročníku – 1 hod.týdně, ve vzdělávacím oboru Umění a kultura, vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů apod.

Žáci pracují ve třídě s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem a využití dostupných vyučovacích pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- rozvíjíme schopnost zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- nacvičujeme užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- učíme rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- na praktických ukázkách rozpoznáváme v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišujeme hudbu vokální, instrumentální

Kompetence komunikativní

- nacvičujeme rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- pokoušíme se reagovat pohybem na znějící hudbu a pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Kompetence sociální a personální

- učíme se vzájemnému naslouchání
- bereme ohled na druhé

Kompetence občanské

- kriticky se zamýšlíme nad obsahy hudebních děl
- společně tvoříme kritéria hodnocení činností nebo výsledků

Kompetence pracovní

- využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřujeme hudební náladu

1. období

Dílčí výstupy

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- žák dbá na správné dýchání a držení těla
- zná význam not
- rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrt'ovou
- rozlišuje tón, zvuk a hlas
- umí vytleskat a taktovat 2/4 a 3/4 takt
- učí se používat dětské hudební nástroje
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, a žesťové
- pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek
- doplní zpěv hrou na jednoduché nástroje
- používá pojmy notová osnova, houslový klíč, rozlišuje noty, pomlky, takty
- pohybově vyjádří hudbu

Učivo

1. ročník

- vokální činnosti- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
 - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)
- instrumentální činnosti – hra na Orfovy hudební nástroje
 - rytmizace hudební hry (ozvěna)
- hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod
 - pohybové vyjádření hudby (improvizace)
- poslechové činnosti - rozlišení zvuku, tónu, hlasu
 - rozpoznání hudebních nástrojů
 - seznámení s s hymnou ČR

2. ročník

- vokální činnosti – pěvecký a mluvený projev
- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)
- dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)
- instrumentální činnosti – hra na Orfovy nástroje
- rytmizace, hudební hry (otázka, odpověď)
- hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod (2/4 takt)
- pohybové vyjádření hudby
- poslechové činnosti – kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)
- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus)

3. ročník

- vokální činnosti – správný pěvecký postoj
- osvojování pěveckého dělení slov
- instrumentální činnosti – zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje
- hudebně pohybové činnosti - taktování na dvě doby
- chůze dvoudobá
- vyjádření hudební nálady
- poslechové činnosti – poznávání hudby zábavné, slavnostní

- poznávání dalších hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, fagot, příčná a zobcová flétna)

Přesahy a vazby

M – fixace početní řady – popěvky, říkadla

Čj – rytmizace říkadel

Tv – taneční krok, pochod

Vv – ilustrace písní

Člo – lidové písně, zvyky a tradice

Aj – písničky

2. období

Dílčí výstupy

- žák zná pojmy repetice, houslový klíč
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učí se další písně
- píše houslový klíč
- rozlišuje délky not a umí je napsat
- pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít
- zná stupnici Cdur
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí
- doprovodí písně na rytmické nástroje
- umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok

Učivo

4. a 5. ročník

- vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev
- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)
- dvojhlas a vícehlas
- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)
- intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)
- grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)
- instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orffových hudebních nástrojů)
- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace
- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)
- hudebně pohybové činnosti – taktování a pohybový doprovod (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)
- pohybové vyjádření hudby (pantomima a improvizace)
- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
- poslechové činnosti – kvalita tónů a vztahy mezi nimi
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky
- hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční...)
- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)
- interpretace hudby (slovní vyjádření)

Přesahy a vazby

Čj – zhudebnění vlastního textu
Člo – hymna, folklór, národopisné oblasti
Aj - písničky

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
Vzdělávací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova se vyučuje na prvním stupni jako samostatný předmět. V každém ročníku se vyučuje 2 hodiny v týdnu. Rozvíjí u žáků pohybové dovednosti a kultivaci pohybu. Propojuje zdraví a mezilidské vztahy a pracuje na poznávání toho, že pohyb je nezbytnou součástí denního režimu. Pěstuje u dětí radost z pohybu a zaměřuje se na chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu a duševní pohody. Rozpoznává základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojuje dovednosti jim předcházet nebo je řešit.

Výuka probíhá v závislosti na počasí na školním hřišti nebo ve školní tělocvičně a je k ní využíváno všechno dostupné náradí a pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- poznáváme smysl a cíl tělovýchovných aktivit
- nacvičujeme užívání jednoduchého názvosloví, signálů a pravidel

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace
- klademe důraz na převzetí zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- vedeme ke spolupráci ve skupině
- učíme se respektovat kamarády a navázat přátelský vztah

Kompetence sociální a personální

- podněcujeme vytváření příjemné atmosféry v týmu a respektování dohodnutých pravidel
- upevňujeme sebedůvěru a schopnost ovládat a řídit svoje chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k takovému jednání, které podporuje a chrání jejich zdraví
- klademe důraz na aktivní zapojení do sportovních činností

Kompetence pracovní

- vyžadujeme bezpečné a účinné využití pomůcek a sportovního náčiní
- dodržujeme stanovená pravidla
- nacvičujeme první pomoc

1. období

Dílčí výstupy

- žák se seznámí s prostředím, kde bude probíhat pohybová aktivita (tělocvična, hřiště, bazén...)
- dodržuje pravidla bezpečnosti v prostředí, kde cvičí
- dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech i při provádění cviků
- seznámí se s některými kompenzačními a relaxačními cviky
- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí těla a uvolnění
- zná význam sportu pro zdraví
- ovládne a osvojí si některé základní atletické činnosti s přihlédnutím k individuálním předpokladům
- provádí jednoduchá gymnastická cvičení s dopomocí i bez ní
- rozlišuje některé druhy sportovních her
- respektuje zdravotní handicap
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu i vůli ke zlepšení
- zná a dodržuje pravidla základních sportovních her
- neporušuje dohodnutá pravidla – jedná v duchu fair play
- osvojuje si smluvená gesta
- užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní

Učivo

- zdravotní cviky
- základy gymnastiky (švihadlo, dlouhé lano, lavičky, žebřiny, cvičení na žíněnce, můstek, kladina)
- základy atletiky (rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj rychlosti a vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace)
- základy sportovních her - vybíjená, fotbal, košíková, florbal
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání, bruslení, běžecké lyžování

Přesahy a vazby

M- orientace v prostoru – pohybové hry, hry na vytváření souborů o daném počtu prvků

Hv – taneční krok, pochod

Člo – vycházky do okolí, péče o tělo

Průřezová témata

OSV – seberegulace a sebeorganizace (pravidla her) - hra

2. období

Dílčí výstupy

- žák projevuje radost z pohybu a vůli ke zlepšení své pohybové zdatnosti
- používá kompenzační a relaxační prvky a cviky
- zlepšuje si svoji kondici přiměřeným cvičením
- dbá na správné držení těla
- při vlastním svalovém oslabení nebo v souvislosti s jednostrannou zátěží dokáže využívat korektivní cvičení
- zvyšuje svoji zdatnost v některých osvojených atletických disciplínách
- rozvíjí gymnastické cvičení s dopomocí i bez ní
- samostatně vytváří varianty pohybových her a cvičení

- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu (tělocvična, hřiště, bazén, příroda atd.)
- adekvátně reaguje na smluvené signály a povely a dokáže je používat
- pohotově reaguje v situaci úrazu spolužáka (přivolá pomoc, použije znalosti o základních pravidlech první pomoci při lehčích úrazech apod.)
- respektuje a dodržuje pravidla hygieny v běžném sportovním prostředí
- zhodnotí kvalitu své i spolužákovy pohybové dovednosti
- respektuje zdravotní handicap a individuální schopnosti ostatních spolužáků
- upevňuje si znalosti o základech sportovních her, zná jejich pravidla dodržuje je a přiměřeně reaguje na zjevné přestupky
- při činnostech respektuje opačné pohlaví
- jedná a soutěží v duchu fair play
- využívá základní tělocvičné pojmy a názvosloví
- zná povely k pořadovému cvičení a pohotově na ně reaguje
- cvičí podle jednoduchého plánu, popíše cvičení z nákresu
- navrhuje nenáročnou pohybovou činnost a organizuje soutěže na úrovni třídy
- využívá pomůcky k měření pohybových výkonů
- porovnává výsledky s předchozími výkony
- výsledky zapíše do tabulky a výkony vyhodnotí
- dovede získat informace o pohybových aktivitách v místě svého bydliště a aktivně se v rámci svých individuálních schopností zapojí

Učivo

- zdravotní cviky
- napínací a protahovací cviky
- prvky gymnastiky (kladina, hrazda, koza, kotoul, šplh, švédská bedna, netradiční nářadí)
- rytmická a kondiční cvičení
- sportovní hry – košíková, florbal, vybíjená, přehazovaná, turistika, pobyt v přírodě, sportovní hry s netradičními pomůckami
- základy atletiky (rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu)
- plavání, bruslení, běžecké lyžování

Přesahy a vazby

Čjs – tělesná kondice, pohyb, otužování

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět:

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast Člověk a svět práce směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky. Vzdělávací program je realizován v průběhu celého prvního stupně. Nezbytnou součástí je pozorování života a práce dospělých. Zodpovědněji pak přistupují k výsledkům práce své i druhých.

Pracovní návyky jsou důležité pro uplatnění v dalším životě. Praktické dovednosti získávají žáci v těchto oblastech: Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Pěstelské práce, Příprava pokrmů.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících 1 hodinu v týdnu, podle potřeby může být spojován do dvouhodinových bloků s výtvarnými činnostmi. Vyučuje se v kmenových třídách, lze však využívat i keramickou a školní dílnu.

Tematické celky postihují široké spektrum praktických činností, kterými by se žák mohl ve školním prostředí zabývat. Žáci získávají základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, o dodržování bezpečnostních pravidel, organizaci práce a pracovního prostředí. Jsou vedeni k vytrvalosti, houževnatosti a seberealizaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváříme si optimální podmínky pro práci
- posuzujeme výsledky práce
- učíme se využít návodů a schémat

Kompetence k řešení problémů

- posilujeme dovednost vyhledat různé varianty pracovního postupu
- rozvíjíme vytrvalost při práci
- vedeme žáky k uvážlivému a zodpovědnému rozhodování

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat rad a informací druhých
- podporujeme obhajobu vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme žáky k ocenění práce druhých
- dbáme na to, aby se žáci ochotně podělili o pomůcky a materiál
- učíme schopnost organizovat si jednotlivé pracovní činnosti

Kompetence občanské

- učíme žáky chránit výsledky jejich práce
- nacvičujeme dodržování základních společenských norem chování při práci

Kompetence pracovní

- vyžadujeme, aby žák udržoval pracovní místo v pořádku a čistotě.
- klademe důraz na dodržování pokynů při práci a pracovních postupech

1. období

Práce s drobným materiálem

Dílčí výstupy

- žák si osvojuje jednoduché pracovní postupy, poznává vybrané materiály a jejich vlastnosti
- používá při práci vhodné nástroje a pomůcky
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi
- sestavuje jednoduché modely podle předlohy i podle představy

Učivo

- práce s modelovací hmotou – hlína, modelína, těsto, modurit

- práce s papírem a kartonem
- práce s textilem
- práce s netradičními a přírodními materiály
- konstrukční činnosti

Konstrukční činnosti

Dílčí výstupy

- žák zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi
- sestavuje jednoduché modely podle předlohy i podle představy

Učivo

- montáž a demontáž, údržba jednoduchých stavebnic
- sestavení pohyblivých modelů podle návodu

Pěstitelské práce

Dílčí výstupy

- žák pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Učivo

- ošetřování pokojových rostlin a některých plodin
- základní podmínky pro pěstování rostlin – půda, výživa, ošetření
- exkurze do zahradnictví
- bezpečnosti a hygiena při práci s hlínou

Příprava pokrmů

Dílčí výstupy

- žák připraví tabuli pro jednoduché stolování
- umí se vhodně chovat u stolu

Učivo

- úprava stolu, pravidla správného stolování
- pořádek a čistota, bezpečnost a hygiena v kuchyni
- slavnostní stolování, zvyky a tradice

Přesahy a vazby

M – modelování číslíc, prostorové vytváření, modelování těles, pomůcky k násobení a dělení, práce s papírem – geometrická tělesa a měření

Čj – modelování písmen

Člo – prostorové stavebnice – můj dům, můj pokoj

Průřezová témata

EV – pod dohledem dospělé osoby se pravidelně a dlouhodobě stará o květinu nebo vhodně vybraná zvířata (Vztah člověka k prostředí)

- spolupracuje se žáky na řešení problémů, které vyvstanou při běžném provozu školy, učí se porozumět odlišným názorům na řešení problémů (Lidské aktivity)

- pod dohledem pracuje v přírodní zahradě – jednoduchá péče o záhonky, trávnik, sezonní činnosti v přírodě

2. období

Práce s drobným materiálem

Dílčí výstupy

- žák vytváří výrobky z daného materiálu podle návodu i podle své představivosti
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí a používá při práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s různými materiály
- udržuje pořádek na pracovním místě, umí poskytnout první pomoc při úrazu

Učivo

- práce s modelovací hmotou (těsto, hlína, modelína, modurit, vosk)
- práce s papírem a kartonem, ruční papír
- práce s textilem a provázky
- práce s netradičními a přírodními materiály – dřevo, sklo, plasty

Konstrukční činnosti

Dílčí výstupy

- žák provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice, údržba
- pracuje podle slovního i psaného návodu, předlohy, náčrtu
- osvojuje si správné pracovní dovednosti i návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti
- dodržuje základní bezpečnost a hygienu při práci

Učivo

- stavebnice plošné, prostorové, konstrukční
- sestavování modelů
- práce s návodem, náčrtem a předlohou

Pěstitelské práce

Dílčí výstupy

- žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování v koutku přírody
- ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny a plodiny
- poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- pokojové rostliny – zalévání, kypření, rosení, hnojení
- pěstování rostlin ze semen, sazenic, řízkování, rozmnožování, rychlení
- pokusy a pozorování
- rostliny jedovaté, léčivé, alergen

Příprava pokrmů

Dílčí výstupy

- žák se orientuje v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- prostře a upraví stůl k různým příležitostem, dodržuje kulturu chování u stolu a stolování
- udržuje pořádek a čistotu, základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- potraviny a jejich jednoduchá úprava
- základní úprava stolu, stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Přesahy a vazby

M – modelování těles, hrana, vrchol, práce s papírem – síť těles

Člo – lidové tradice

Průřezová témata

EV – na příkladech různých organismů vysvětlí princip proměn v závislosti na prostředí a čase (Základní podmínky života)

- popíše vybrané výrobní procesy, vyhledá ve svém okolí přírodní zdroje, ze kterých se tyto produkty vyrábějí (Základní podmínky života)

- nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb (Lidské aktivity)

- ukáže svému vrstevníkovi postup, jak provést jednoduché opatření z oblasti ekomanagementu, které sám považuje za důležité, vysvětlí důvody, proč opatření provádí (Lidské aktivity)

- uvede výhody a nevýhody různých opatření z oblasti ekomanagementu, která snižují dopady vlastního jednání na životní prostředí (Vztah člověka k prostředí)

Hodnocení žáků

Škola respektuje osobnost jednotlivce a jeho individuální schopnosti a možnosti. Cílem hodnocení je objektivní posouzení zvládnutí klíčových kompetencí na dané úrovni. Na základě tohoto hodnocení si žák uvědomí své silné a slabé stránky a na čem je nutné dále pracovat a jak dosáhnout zlepšení. Hodnotí se nejen momentální výsledky, ale srovnání s předchozími výkony. Hodnotit lze známkou, slovně, ústně, sebehodnocením, pochvalou, povzbuzením apod.

Klasifikační řád upravující hodnocení a klasifikaci žáků je v souladu s těmito právními normami:

- Zákon č. 561/2004 Sb. , ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Metody pro získávání podkladů pro hodnocení žáka

- Různé druhy zkoušení (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- Didaktické testy
- Prezentace skupinové práce
- Vzájemné hodnocení, sebehodnocení
- Aktivita v hodině
- Plnění domácích úkolů
- Rozhovory (se žákem, se zákonnými zástupci žáka, s ostatními učiteli, s vedením školy, s výchovným poradcem, se speciálním pedagogem)
- Sociometrické metody

Pravidla pro hodnocení žáků

Žáci jsou s pravidly hodnocení seznámeni předem v klasifikačním řádu. Písemné práce většího rozsahu jsou předem zapsány do třídní knihy příslušné třídy. V jednom dni není možno psát více než jednu rozsáhlou písemnou práci. Po vyhodnocení písemné práce žáci opravují chyby a učitel probere a zdůvodní jevy, ve kterých žáci nejčastěji chybovali. Při hodnocení předmětů s výchovným zaměřením (hudební výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova, občanská výchova) se přihlíží k míře žákovy aktivity v hodinách. Pokud předmět vyučuje více učitelů, dohodnou pravidla hodnocení společně a dodržují je. V případě dlouhodobější absence žáka je při hodnocení k této skutečnosti přihlédnuto. Hodnoceno může být pouze probrané a procvičené učivo. Zákonní zástupci jsou o výsledcích žákova hodnocení informováni prostřednictvím zápisů v žákovské knížce, třídních schůzek, popřípadě dohodnutých individuálních schůzek s učiteli. Součástí hodnocení žáka je také vlastní sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků mezi sebou.

Kritéria pro klasifikaci ve vyučovacích předmětech

Ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného stupně a ročníku jsou žáci klasifikováni. Klasifikační stupeň určí vyučující příslušného předmětu. V případě, že předmět vyučuje více učitelů, určí klasifikační stupeň po vzájemné dohodě. Při klasifikaci známkou se hodnotí úroveň klíčových kompetencí jedince. Je používána klasifikační stupnice 1 – 5.

Stupeň 1 – výborný

- Žák ovládá požadované kompetence uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi, uvádí pojmy a jevy do souvislostí
- Samostatně pracuje s osvojenými poznatky a pojmy při řešení úkolů
- Myslí logicky a tvořivě
- Jeho ústní, písemný a grafický projev je přesný
- Výsledky jeho praktických činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky
- Je schopen účelné organizace vlastní práce a samostudia

Stupeň 2 – chvalitebný

- Požadované kompetence ovládá v podstatě uceleně a přesně pouze s drobnými nedostatky
- K samostatnému řešení problémů potřebuje pouze menší podněty učitele
- Jeho písemný a ústní projev je logický a přesný pouze s menšími nedostatky
- Grafický projev je bez větších nepřesností
- Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele

Stupeň 3 – dobrý

- V osvojených kompetencích má pouze nepodstatné mezery
- Případné nedostatky při praktických činnostech dokáže za pomoci učitele korigovat
- Při řešení úkolů se dopouští chyb, výsledky jeho práce mají nedostatky
- Jeho myšlení je málo tvořivé s logickými chybami, organizace práce málo účelná
- V ústním a písemném projevu jsou nedostatky ve správnosti, výstižnosti a přesnosti

Stupeň 4 – dostatečný

- V osvojených kompetencích má žák závažné mezery
- Při praktických činnostech je málo pohotový a má nedostatky ve tvořivých činnostech
- Jeho myšlení není tvořivé, dělá závažné logické chyby
- Jeho písemný projev je nedostatečný ve správnosti, výstižnosti a přesnosti
- Není schopen samostudia
- Svoje chyby a nedostatky dokáže za pomoci učitele opravit

Stupeň 5 – nedostatečný

- V osvojování požadovaných kompetencí má závažné a značné mezery
- Svoje poznatky nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele
- V myšlení je nesamostatný, vyskytují se u něj logické nedostatky
- Jeho ústní, písemný a grafický projev má závažné chyby
- V činnostech je převážně pasivní
- Závažné chyby a nedostatky nedokáže opravit ani s pomocí učitele

Slovní hodnocení

U žáka 1. - 5. ročníku s prokázanou specifickou poruchou učení a chování může být použito (ve vyučovacím předmětu, k němuž se porucha vztahuje) slovní hodnocení. O použití slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu pedagogicko psychologické poradny a na základě písemné žádosti zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Ovládnutí učiva

- Ovládá bezpečně
- Ovládá
- V podstatě ovládá

- Ovládá se značnými mezerami
- Neovládá

Úroveň myšlení

- Pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- Uvažuje celkem samostatně
- Menší samostatnost myšlení
- Nesamostatné myšlení
- Odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- Výstižné, poměrně přesné
- Celkem výstižné
- Nedostatečně přesné
- Vyjadřuje se s obtížemi
- Nesprávné

Úroveň aplikace vědomostí

- Spolehlivě a uvědoměle užívá dovedností a vědomostí
- Při aplikaci vědomostí se dopouští drobných chyb
- S pomocí učitele řeší úlohy, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopustil
- Dělá podstatné chyby, nesnadno je odstraňuje
- Praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

- Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- Učí se svědomitě
- K učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- Malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- Pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Klasifikace žáků se specifickými potřebami

1) U žáků s vývojovou poruchou učení klade učitel důraz na ten druh projevu žáka, ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou učení nesmí psát písemné práce nebo být ústně zkoušen. Také je třeba zdůraznit, že nebude-li takový žák dělat nic (pasivita, nenošení pomůcek, nevypracování úkolů apod.), může ročník opakovat.

2) Rodiče a zákonní zástupci žáka s vývojovou poruchou učení diagnostikovanou odborným pracovištěm, mohou požádat o slovní hodnocení. Smyslem hodnocení je

objektivně posoudit jednotlivé složky slovního výkonu žáka. Při slovním hodnocení se uvádí:

- a) zvládnutí učiva předepsaného vzdělávacím programem
 - ovládá bezpečně
 - ovládá
 - podstatně ovládá
 - ovládá se značnými mezerami
 - neovládá
- b) úroveň myšlení
 - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na pomocné otázky
- c) úroveň vyjadřování
 - výstižné, poměrně přesné
 - celkem výstižné
 - nedostatečně přesné
 - vyjadřuje se s obtížemi
 - nesprávné i na pomocné otázky
- d) úroveň aplikace vědomostí
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- e) píle a zájem o učení
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práce nepotřebuje mnoho podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují. Rozhoduje o ní ředitel školy pro projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování během klasifikačního období. Pravidla chování žáka jsou stanovena řádem školy. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák přijímá a dodržuje pravidla chování stanovená řádem školy. Projevuje kladný vztah k ostatním lidem a chová se k nim podle zásad slušného chování. Aktivně přispívá k utváření příjemného pracovního prostředí. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování stanovenými řádem školy. Dopustil se závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Žák se nechová podle zásad slušného chování a nepřispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů. Je přístupný výchovnému působení .

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly chování stanovenými řádem školy i v rozporu s pravidly slušného chování. Žák záměrně narušuje pracovní prostředí i mezilidské vztahy. Dopustil se tak závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova a zdraví ostatních žáků. Nesnaží se své chyby napravit a není přístupný výchovnému působení. Nerespektuje udělená kázeňská opatření a dopouští se dalších závažných přestupků.

Výchovná opatření

Třídní učitel zaznamenává udělení pochvaly, popřípadě výchovného opatření do katalogového listu žáka.

Pochvaly a jiná ocenění

Pochvalu nebo jiné ocenění může žákovi udělit třídní učitel nebo ředitel školy. Pochvala se uděluje za dlouhodobou úspěšnou školní práci, za dosažení výborných studijních výsledků a za reprezentaci školy. Pochvala se uděluje písemně na vysvědčení.

Opatření k posílení kázně

Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku. Udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy může žákovi pro projednání v pedagogické radě udělit důtku. Důvody udělení výchovného opatření jsou oznámeny prokazatelným způsobem zástupci žáka do 10 dnů ode dne udělení.

- 1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické osoby udělit žákovi, po projednání v pedagogické radě, pochvalu nebo jiné

ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouholetou úspěšnou práci.

- 2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi, po projednání s ředitelem školy, pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo déletrvající úspěšnou práci.
- 3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - napomenutí třídního učitele – uděluje třídní učitel za drobná porušení povinností stanovených školním řádem
 - důtku třídního učitele – uděluje třídní učitel za opakované porušení povinností stanovených školním řádem. Třídní učitel uděluje tato výchovná opatření během celého školního roku, vždy co nejdříve po porušení. Třídní učitel oznámí uložení a důvody výchovného opatření prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci. Udělení důtky třídního učitele oznamuje učitel také řediteli školy. Pokud se jedná o závažný přestupek proti ustanovení školního řádu, nemusí třídní učitel dodržet postupnou škálu kázeňských opatření.
 - Důtku ředitele školy – uděluje ředitel školy za závažnější porušení povinností stanovených školním řádem po projednání v pedagogické radě.
- 4) Za neomluvené hodiny je žákovi uděleno výchovné opatření k posílení kázně takto:
 - za 5 neomluvených hodin – důtku třídního učitele
 - za 6–10 neomluvených hodin – důtku ředitele školy
 - nad 10 neomluvených hodin - druhý stupeň z chování
 - nad 30 neomluvených hodin – třetí stupeň z chování
- 5) U prokázaného záškoláctví je nutné žáka bezprostředně postihnout a ihned prokazatelným způsobem vyrozumět zákonného zástupce žáka. V rámci prevence a ochrany před sociálně patologickými jevy škola též postupuje podle platných předpisů a směrnic a učiní další nezbytná opatření, včetně zaslání hlášení příslušným úřadům.
- 6) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- 7) Chování žáka se klasifikuje těmito stupni hodnocení:

- stupeň 1 – velmi dobré, navrhne se žákovi, jehož chování ve škole je v souladu s právními normami ČR a ustanoveními školního řádu, se zásadami a pravidly morálního a společenského chování. Tento stupeň je možno přiznat i žákovi, který se sice dopustí méně závažných provinění, ale je přístupný výchovnému působení a svoje chyby překonává a napravuje.
- Stupeň 2 – uspokojivé, navrhne se žákovi, který se sice ve škole neprojevuje v rozporu s právními normami, ale který se dopustí závažnějšího přestupku proti školnímu řádu nebo v méně závažných případech opětovně porušuje školní řád, a to i po předchozích napomenutích, případně důtce ředitele školy. Druhý stupeň z chování se ukládá žákovi též při neomluvené absenci menšího rozsahu.
- Stupeň 3 – neuspokojivé, navrhne se žákovi, jehož chování ve škole i mimo školu je v rozporu s právními normami a který opakovaně závažným způsobem porušuje školní řád. Tímto stupněm se klasifikuje též žák s neomluvenou absencí většího rozsahu.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a/ prospěl/a s vyznamenáním**
- b/ prospěl/a**
- c/ neprospěl/a**
- d/ nehodnocen/a**

(4) Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,**
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,**
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,**

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Platnost dokumentu: od 1.9.2022

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne 26.8.2022

Mgr. Hana Štůlová
ředitel školy

Projednáno a schváleno školskou radou dne 1.9.2019

Podpis předsedy školské rady:
